

Nad Narewką

GAZETA SAMORZĄDOWA

nr 119/4

Październik - Listopad - Grudzień 2021

ISSN: 1234-4605

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku 2022!

NIECH RADOŚĆ I POKÓJ
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
TOWARZYSZĄ WSZYSTKIM
PRZEZ CAŁY NOWY ROK!

W IMIENIU WŁASNYM, RADY GMINY NAREWKA
ORAZ PRACOWNIKÓW URZĘDU GMINY NAREWKA
ŻYCZYMY, ABY BYŁ TO ROK
SZCZĘŚLIWY W OSOBISTE DOZNANIA,
SPEŁNIŁ MARZENIA I DĄŻENIA ZAWODOWE
ORAZ PRZYNIÓSŁ ZDROWIE
I SATYSFAKCJĘ Z WŁASNYCH DOKONAŃ.

*Wójt Gminy Narewka
- Jarosław Golubowski*

*Przewodniczący Rady Gminy Narewka
- Anatol Romańczuk*

Narewka Naturalnie!

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

NOWY CHODNIK
W NAREWCE

„NAREWKA
DLA NIEPODLEGŁEJ”

FINAŁ SCALANIA GRUNTÓW
W TARNOPOLU

MIKOŁAJKOWY BIEG O PUCHAR
WÓJTA GMINY NAREWKA

Pomoc w okresie zimowym

W związku z rozpoczętym sezonem zimowym 2021/2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce apeluje do mieszkańców gminy Narewka o zwrócenie uwagi na swoich bliskich, znajomych, sąsiadów – w szczególności na osoby starsze, samotne, chore, niepełnosprawne, bezdomne czy niezaradne życiowo, które narażone są na różne niebezpieczeństwa związane ze zjawiskiem zimna. W razie potrzeby prosimy o kontakt osobisty lub telefoniczny z GOPS w Narewce: **85 7309463, 85 6554970, 85 6554987.**

Pomoc uzyskać można również dzwoniąc na numery znajdujące się poniżej:

1. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce – **47 7126222**
2. Dzielnicowy Gminy Narewka – **47 7126472**
3. Telefon alarmowy – **112**
4. Pogotowie Ratunkowe – **999**
5. Straż Pożarna – **998**

PAMIĘTAJ!

Odmrożenia to najczęstsze zagrożenie spowodowane niską temperaturą powietrza (wystarczy niewielki mróz, przy silnym wietrze i wysokiej wilgotności). Dotyczą zwłaszcza uszu, nosa, policzków, palców rąk i nóg.

Typowe objawy to: *zblednięcie, zaczerwienienie, pieczenie, swędzenie, opuchlizna, w ciężkich przypadkach ustanie krążenia, utrata czucia, w skrajnych przypadkach zaczerwienienie odmrożonych części ciała.* Nie lekceważ odmrożeń – w skrajnych przypadkach mogą doprowadzić do amputacji odmrożonej części ciała, dlatego zgłoś się do lekarza.

Źródło: Pixabay

Wychłodzenie (hipotermia) to stan kiedy temperatura wewnętrzna ciała spada poniżej 35° C. Objawy wychłodzenia to: *zaburzenia świadomości z objawami jak u osoby pijanej, wyczerpanie, zaburzenia mowy, senność.* Pierwsza pomoc polega na natychmiastowym podjęciu stopniowego ogrzewania wychłodzonej osoby. W miarę możliwości należy ją okryć kocami lub ciepłą suchą odzieżą, można przyłożyć termofor lub butelkę z ciepłą wodą do brzucha (ciepło rozchodzi się szybciej po całym organizmie). Przy ogrzewaniu wychłodzonej osoby nie wolno stosować gorącej wody, gorących kompresów czy okładów. Nie czekaj z wezwaniem pomocy – w skrajnych przypadkach wychłodzenie może spowodować śmierć.

GOPS w Narewce

Dzienny Dom Pomocy w Lewkowie - wspiera, integruje i pomaga

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narewce prowadzi ośrodek wsparcia - *Dzienny Dom Pomocy w Lewkowie Starym (DDP)*. Dom ten funkcjonuje pięć dni w tygodniu - od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30-15.30. Pobyt w tej placówce pozytywnie wpływa na samopoczucie i aktywność społeczną uczestników, którzy z powodu wieku, choroby, a przede wszystkim samotności wymagają wsparcia, opieki i kontaktów z innymi osobami.

Korzystający z jego oferty seniorzy mają możliwość uprawiania gimnastyki usprawniającej, prowadzonej przez starszego opiekuna. DDP prowadzi również szeroką gamę zajęć odpowiadających konkretnym zainteresowaniom seniorów. I tak oto część z nich gra np. w różnego rodzaju gry, a inni rozwijają swoje zdolności plastyczne czy manualne, natomiast nieodłącznym elementem wszelkich tego typu spotkań jest... piosenka.

Pensjonariusze wraz z opiekunami

Zajęcia warsztatowe

Do najczęściej śpiewanych utworów należą regionalne pieśni ludowe. Po zajęciach wszyscy chętni mają do dyspozycji salę z telewizorem. Dzienny Dom Pomocy zapewnia również ciepły posiłek. Ponadto, pensjonariusze mogą skorzystać z dowozu i odwozu z placówki, dzięki transportowi zapewnionemu przez Urząd Gminy Narewka. Opiekunki z DDP każdego dnia dokładają wszelkich starań, aby ich podopieczni spędzali czas w miłej atmosferze i w urozmaicony sposób. Stworzone miejsce daje szansę na pokonanie doskwierającej - zwłaszcza w starszym wieku - samotności, poprzez poznanie nowych przyjaciół, a rodzinna atmosfera zachęca do przyłączenia się do grupy. To żaden wstyd poprosić o pomoc... Zapraszamy serdecznie.

Elżbieta Potoniec – kierownik GOPS w Narewce

Finał scalania gruntów w Tarnopolu

3 grudnia br. w godzinach popołudniowych odbyło się oficjalne przekazanie dróg objętych operacją pn. „Scalanie gruntów” na obiekcie Tarnopol w gminie Narewka, w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2021.

W spotkaniu udział wzięli samorządowcy z Województwa Podlaskiego i Powiatu Hajnowskiego oraz przedstawiciele firm i instytucji zaangażowanych w realizację przedsięwzięcia. Z ramienia Gminy Narewka obecni byli: Wójt Gminy Narewka - Jarosław Gołubowski, Zastępca Wójta Gminy Narewka - Łukasz Zasił, Radny Gminy Narewka - Stanisław Sadowski oraz Sołtys Wsi Tarnopol - Jerzy Bielski.

Powierzchnia gruntów objętych ww. postępowaniem scaleniowym to 1 046,9598 ha. Beneficjentowi, tj. Powiatowi Hajnowskiemu, przyznana została na ten cel pomoc finansowa w wysokości **7 869 802,49 zł**, w tym: koszty prac scaleniowych (2 032 692,04 zł) oraz koszty zagospodarowania poscaleniowego (5 837 110, 45 zł). **W jego ramach przebudowano 6 odcinków dróg o łącznej długości ok. 5 km.**

Urząd Gminy Narewka składa serdeczne podziękowania dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz Powiatu Hajnowskiego za dofinansowanie przedmiotowego działania oraz pomyślną finalizację tego wieloetapowego i rozłożonego w czasie przedsięwzięcia. Warto przypomnieć, iż samo rozpoczęcie przygotowania do scalenia (poprzez zbieranie wniosków i zgód właścicieli zainteresowanych przystąpieniem do prac scaleniowych) rozpoczęło się już w 2012 r., natomiast decyzję o wszczęciu postępowania scaleniowego wydano postanowieniem starosty w 2017 r.

Oficjalne przekazanie dróg

Symboliczne przecięcie wstęgi

Redakcja

Fundusze z „Polskiego Ładu”

Niemal 8 000 000 zł z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” trafi do budżetu Gminy Narewka na realizację ważnych przedsięwzięć. Dofinansowaniem objęte zostaną następujące inwestycje: **modernizacja oczyszczalni ścieków w Narewce** oraz **modernizacja dróg gminnych na terenie gminy Narewka**. Dodatkowo 900 000 zł zostanie przeznaczony na inwestycje wodno-kanalizacyjne.

Redakcja

Nowy chodnik w Narewce

W ostatnim tygodniu października zakończył się remont chodnika w Narewce (wjazd do Narewki od strony Hajnówki, w ciągu Drogi Wojewódzkiej Nr 687), w rezultacie których powstały: nowa powierzchnia spacerowa o długości 296 m bieżących i szerokości 2 m oraz zjazdy na posesje mieszkalne o szerokości 4 m.

Finalizacja inwestycji o łącznej wartości 146 897,06 zł możliwa była dzięki środkom własnym z budżetu Gminy Narewka oraz dofinansowaniu pozyskanemu od Podlaskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Białymstoku.

Redakcja

Modernizacje dróg rolniczych

Z końcem października br. zakończyły się roboty ziemne w miejscowości OSOWE, przeprowadzone w ramach inwestycji drogowej pn. „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych położonych na terenie gminy Narewka w obrębie Siemianówka”. Celem wykonanej modernizacji było m.in.: wzmocnienie nawierzchni ww. drogi oraz wykonanie rowów przydrożnych w newralgicznych punktach.

- Całkowita długość modernizowanego odcinka: 2 482,8 mb.
- Wartość inwestycji: 1 342 223,77 zł.
- Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w ramach dotacji celowej na ochronę, rekultywację i poprawę jakości gruntów rolnych: 285 000 zł.

Efekty na załączonych zdjęciach.

Redakcja

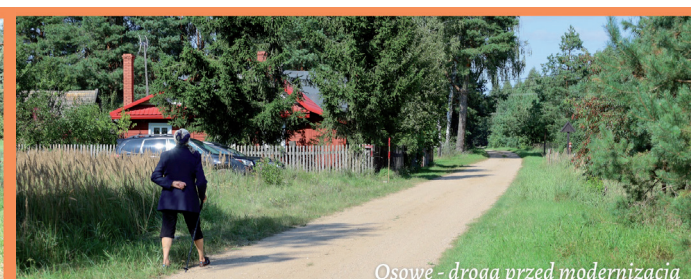
Osowe - droga przed modernizacją

Osowe - droga po modernizacji

Osowe - droga przed modernizacją

Osowe - droga przed modernizacją

Osowe - droga po modernizacji

Osowe - droga po modernizacji

Żwirowanie dróg gminnych

LEWKOWO i BOKOWE (kolonia wsi Eliaszuki) – na drogach wewnętrznych zlokalizowanych na terenie wskazanych miejscowości z końcem listopada br. realizowane były prace wyrównujące i utwardzające ich nawierzchnię w celu poprawy komfortu jazdy przemieszczających się tędy użytkowników ruchu. Koszt żwirowania ww. dróg pokryty został ze środków własnych z budżetu gminy Narewka.

Redakcja Bokowe

Lewkowo

Nowe ogrodzenia

Olchówka

Planta

Nowa Łuka

Olchówka, Planta i Nowa Łuka – jesienią br. świetlice wiejskie zlokalizowane we wspomnianych miejscowościach zyskały solidne, metalowe ogrodzenia, dzięki czemu poprawiła się zarówno estetyka jak i bezpieczeństwo wskazanych lokalizacji. Prace montażowe zrealizowali pracownicy Działu Komunalnego UG Narewka, a zakupu niezbędnych materiałów dokonano ze środków własnych z budżetu Gminy Narewka.

Redakcja

Renowacja boisk sportowych

Z końcem października br. na zlecenie Urzędu Gminy Narewka przeprowadzone zostały prace renowacyjne wielofunkcyjnych boisk sportowych, zlokalizowanych na terenie gminy. Odnowa ich nawierzchni posłuży nie tylko podniesieniu ogólnych walorów estetycznych, ale przede wszystkim znacząco podniesie komfort trenujących na nich osób. To bardzo ważne, aby miłośnicy różnego rodzaju sportów i aktywności mieli w naszej gminie odpowiednie miejsce do realizacji swoich pasji i rozwijania talentów.

Kompleksowej renowacji, dotowanej z budżetu Gminy Narewka, poddane zostały:

- boiska na Orliku przy Stadionie w Narewce,
- boisko przy Stacji Kajakowej w Narewce,
- boisko przy Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Siemianówce.

Redakcja

Odnowione boisko przy Stacji Kajakowej w Narewce

Odnowione boisko przy OEE w Siemianówce

Prace renowacyjne nawierzchni boiska na Orliku w Narewce

„Sport to zdrowie!”

Turniejowy mecz

Dekoracja zawodników

Ach, cóż to były za emocje! Tak w skrócie można podsumować październikowy „Turniej Piłkarski” na Stadionie w Narewce, zorganizowany przez Młodzieżowy Klub Sportowy „Białe Żubry” Narewka, przy wsparciu miejscowego urzędu gminy, jako forma uzupełnienia aktywności fizycznej, a zarazem wyraz dbałości o zdrowie i kondycję młodego pokolenia naszych mieszkańców w dobie pandemii.

9 października br. na sportowej murawie - oprócz gospodarzy spotkania - nie zabrakło młodzieżowych drużyn z Łap, Choroszczy, Zabłudowia i Kleosina. Zwodnicy z ogromnym entuzjazmem i niegasnącą determinacją walczyli o piłkę w grze! Zaciętą rywalizację podgrzewali dopingujący z trybun rodzice, dziadkowie oraz przyjaciele młodych piłkarzy. Atmosfera była niezwykle gorąca, a uzupełniała ją rozbrzmiewająca wokół muzyka, w której prym wiodła wpadająca w ucho i wprawiająca ciało w ruch nowa piosenka promocyjna o Narewce, czyli „Narewka Naturalnie!”. Jej słowa na tyle mocno zapadły w pamięć sportowcom, trenerom oraz kibicom, że podśpiewywali ją sobie również później, m.in.: w czasie integracyjnego ogniska, w ramach którego można było zjeść nie tylko piecz-

ne kiełbaski, ale też zasmakować oryginalnej zupy meksykańskiej na słodko! Oprócz tego pożywnego i regenerującego siły poczęstunku, młodzież została nagrodzona łakociami. Z troszczyli się o nie rodzice, którzy tradycyjnie stanęli na wysokości zadania, zapewniając dodatkowe smakołyki dla swoich pociech.

Na turnieju - w roli widza - stał się również Wójt Gminy Narewka - Jarosław Gołubowski, który wspólnie z Prezesem „Białych Żubrów” - Jarkiem Kamieńskim, dokonał uroczystej dekoracji zawodników. Wręczone medale okazały się niebanalne! Na medalowym krążku, wykonanym z gliny w pracowni ceramicznej Gminnego Ośrodka Kultury Narewce, odcisnięty został symbol nowego logo promocyjnego Gminy Narewka, z wizerunkiem żubra przepływającego się przez rzekę. Oryginalna odznaka z pewnością będzie wyróżniać się na tle innych, zdobywanych przez zawodników medali i niewątpliwie pięknie ozdobi ich pólki w domowych gablotkach. Raz jeszcze serdecznie dziękujemy Urzędowi Gminy Narewka na czele z panem wójtem za pomoc finansową i organizacyjną w przygotowaniu naszego turnieju!

MKS „Białe Żubry” Narewka

Zdrowie najważniejsze

Listopad to czas międzynarodowej kampanii *Movember* (tzw. *wąsopad*). Jej idea jest prosta: przez cały miesiąc mężczyźni zapuszczają wąsy - nie tylko na znak solidarności, ale również po to, by wzbudzić ciekawość otoczenia oraz zapoczątkować dyskusję na temat **profilaktyki** oraz **zachorowalności na nowotwory prostaty i jąder**. Luźna i zabawna formuła kampanii sprzyja podejmowaniu trudnych i ważnych, aczkolwiek dla wielu mężczyzn wciąż dość krępujących tematów. Dzięki nagłośnieniu problemu za sprawą mediów oraz podejmowaniu różnorodnych działań propagujących profilaktykę prozdrowotną w tym zakresie, wzrasta szansa na odnalezienie wewnętrznej odwagi na wizytę u specjalisty przez osoby bezpośrednio dotknięte problemem oraz odblokowuje się ich wewnętrzna bariera w mówieniu na głos o tego rodzaju dolegliwościach i chorobach.

Sam termin „Movember” powstał w wyniku połączenia dwóch wyrazów z języka angielskiego: „*moustache*” - wąsy oraz „*November*” - listopad. W tym roku tę pożyteczną akcję na terenie gminy Narewka promowały Morsy z grupy „Narewka Naturalnie!”. W nowej

MOVEMBER w Narewce

odstanie, z finezyjnymi wąsikami, prezentowały się naprawdę interesująco... Dziękujemy za pomysł i zaangażowanie!

Redakcja

Z pomocą potrzebującym

22 października br. Wójt Gminy Narewka – Jarosław Gołubowski oraz dyrektor GOK Narewka – Marcin Siekierko udali się do hajnowskiego szpitala, aby w ramach działań pomocowych na rzecz przebywających w tej placówce migrantów przekazać odpowiadające aktualnym potrzebom środki rzeczowe. W gronie dostarczonych materiałów znalazły się przede wszystkim: „lekka odzież” – na szpitalny pobyt hospitalizowanych migrantów, ubranka niemowlęce, żywność z długim terminem przydatności, woda, soki i napoje oraz artykuły higieniczne, m.in. chusteczki nawilżane, papierowe ręczniki. W związku z wynikłą potrzebą zapewnienia odpowiedniego miejsca do przechowywania dostarczanych środków, Gmina Narewka przekazała szpitalowi również meble, m.in. nieużytkowane już regały z Biblioteki w Narewce.

 Konsultacje z personelem medycznym hajnowskiego ZOZ

Ze względu na nadmiar otrzymanych od mieszkańców naszej gminy i okolic produktów (dziękujemy serdecznie za okazaną hojność i wsparcie!), ich zbiórka z dniem 9 grudnia br. została wstrzymana. Jednocześnie informujemy, iż Urząd Gminy Narewka oraz GOK w Narewce pozostają w stałym kontakcie z SP ZOZ Hajnówka i zgodnie z ustaleniami dotyczącymi wsparcia dla trafiających do szpitala uchodźców odpowiadać będą na konkretne potrzeby i zapytania personelu hajnowskiej placówki zdrowia.

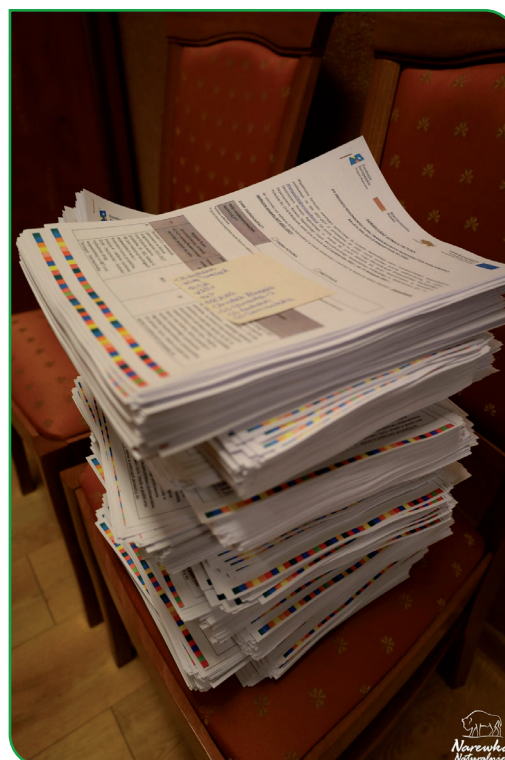
 Część przekazanych darów

Redakcja

Pełna mobilizacja!!!

W okresie od 28 października do 15 listopada br. w budynku Urzędu Gminy Narewka funkcjonował utworzony na potrzeby skutecznego przebiegu konsultacji społecznych w sp. modernizacji DW 687 (Zwodzieckie – Juszkowy Gród) i DW 688 (Tarnopol – Siemianówka) stacjonarny PUNKT SKŁADANIA FORMULARZY KONSULTACYJNYCH w przedmiotowej sprawie. W ramach podjętej inicjatywy można było uzyskać merytoryczną pomoc urzędników przy wypełnianiu tego dokumentu. Ponadto uruchomiona została dystrybucja formularzy do sołtysów oraz funkcjonujących na terenie naszej gminy przedsiębiorców (poprzez osobisty dowóz arkuszy do konkretnych jednostek), dzięki czemu ułatwiony został mieszkańcom aktywny udział w tym przedsięwzięciu. W konsekwencji udało się dostarczyć do docelowego miejsca zbiórki, tj. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku **1813 formularzy**.

Nie jest to jednak ostateczny wynik liczbowy, bowiem do czynnego udziału w konsultacjach społecznych, włączyły się również inne podmioty i jednostki, dostarczając wypełnione przez siebie formularze konsultacyjne niezależnie od funkcjonującego w UG Narewka punktu zbiórki. Cieszymy się z tak silnej mobilizacji społeczeństwa i czekamy na możliwie jak najkorzystniejsze, wymierne efekty tego zbiorowego działania!

Redakcja

 Część zebranych formularzy konsultacyjnych w gminnym punkcie zbiórki

Rosnąca odporność!

Gmina Narewka numerem jeden w powiecie hajnowskim z najwyższym przyrostem poziomu zaszczepienia mieszkańców pełnym cyklem szczepień przeciwko COVID-19, stanowiącym kryterium rankingowe w konkursie pt. „Rosnąca Odporność”, zorganizowanym w ramach ogólnopolskiej kampanii #SzczepimySię! Nagroda w przedmiotowym konkursie to 1 000 000 zł do wykorzystania na dowolny cel związany z przeciwdziałaniem COVID-19. Zgodnie z art. 2 ust. 2 Ustawy COVID-19, mogą być to wszelkie czynności związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych COVID-19.

Warto wiedzieć! *Wskaźnik wzrostu*, podlegający ocenie konkursowej, obliczony został jako: *Różnica we Wskaźniku Wyszczepienia*

PROGRAM #ROSNĄCAODPORNOSC

3 gminy w każdym powiecie ziemskim, które odnotują najwyższy wzrost poziomu zaszczepienia otrzymają odpowiednio 1 mln, 500 tys. i 250 tys. zł

#SZCZEPIMYSIE

osiągnięty na dzień 1 sierpnia 2021 r. oraz na dzień 31 października 2021 r. Podgląd do wykazów gmin nagrodzonych w całej Polsce dostępny pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/szczepienia-gmin#/rosnacaodpornosc>

Redakcja

Młodzi radni z wizytą w urzędzie

Gościnnych wizyt w Urzędzie Gminy Narewka w ostatnim czasie nie brakowało. 19 października br. do jego siedziby zawitali przedstawiciele nowo wybranej *Młodzieżowej Rady Gminy (MRG) Narewka* – w towarzystwie koordynator MRG z ramienia szkoły, pani *Larysy Niedźwiedź* oraz *Radnej Rady Gminy Narewka* – pani *Wioletty Bondaruk*. W gronie nowo wybranych radnych znaleźli się: *Dawid Ancutko, Gabriela Skiepmo, Jan Wasilczyk, Błażej Charkiewicz, Małgorzata Witomska, Gabriela Gier yng, Gabriela Krasnopolska, Aleks Łuszyński, Borys Jastrzębski*.

W urzędowej sali konferencyjnej przy „okrągłym stole” odbyło się tzw. spotkanie robocze, z udziałem *Wójty Gminy Narewka – pana Jarosława Gołubowskiego* oraz *inspektor ds. obsługi rady – pani Barbary Niewiadomskiej-Golonko*, w czasie którego pokrótce przedyskutowano cele, plany oraz zasady funkcjonowania MRG. Zwieńczeniem wizyty stało się zaś zwiedzanie urzędowych referatów oraz krótka prezentacja zakresów zadań realizowanych na danych stanowiskach pracy. Najwięcej entuzjazmu wywołała jednak wizyta w gabinecie samego pana wójta oraz możliwość „przetestowania” jego urzędowego fotela...

Wizyta w gabinecie Wójty Gminy Narewka

Redakcja

Zamiana ról

Nietuzinkowa lekcja patriotyzmu

Korzystając z uprzejmości oraz nieuniknionej w związku z wydarzeniami na polsko-białoruskiej granicy obecności na terenie gminy Narewka wojska, tj. pochodzącego z malowniczej „Krainy Wielkich Jezior Mazurskich” *11 Mazurskiego Pułku Artylerii im gen. J. Bema z Węgorzewa*, 9 listopada br. w Szkole Podstawowej w Narewce odbyły się interesujące pogadanki edukacyjne dla uczniów klas: I-III, IV-VI oraz VII-VIII.

W czasie spotkania poruszona została m.in. zasługująca na szczególną uwagę – zwłaszcza w kontekście zbliżającego się wówczas Święta Niepodległości – tematyka patriotyzmu. Młodzi słuchacze mieli okazję utrwalić swoją wiedzę z zakresu znajomości polskich symboli narodowych oraz zobaczyć na wyświetlonym filmie, jak wyglądają podejmowane przez wojsko czynności oraz zadania

Dyskusja z prowadzącym

Uczestnicy edukacyjnej pogadanki

przewidziane planami operacyjnymi. Prelekcja pozwoliła także dowiedzieć się, jak wygląda zasadniczy sprzęt bojowy oraz nowoczesne uzbrojenie będące na wyposażeniu wspomnianego Pułku, a także przyrzeć się jego oficjalnym odznakom - zarówno tym pamiątkowym, jak i rozpoznawczym. Wartością dodaną wykładu stała się również podróż w czasie do przeszłości, a w jej ramach prezentacja autentycznego munduru Armii Księstwa Warszawskiego (ubioru żołnierzy polskich w latach 1806–1815). W podziękowaniu za możliwość organizacji tak nietuzinkowej lekcji na terenie szkoły, jej Dyrektor - p. Lilla Tarasiewicz oraz Sekretarz Gminy Narewka - p. Jan Chomczuk wręczyli obecnemu Dowódcy 11 Mazurskiego Pułku Artylerii - płk Mariuszowi Majerskiemu oraz Starszemu Podoficerowi Dowództwa Pułku - st. chor. szt. Robertowi Kopiczko pamiątkowy upominek wykonany przez uczniów narewskiej podstawówki.

Redakcja

„Narewka dla Niepodległej”

„Narewka dla Niepodległej” – pod takim hasłem przebiegły tegoroczne obchody Święta Niepodległości w Narewce, których organizatorem, a zarazem inicjatorem był Wójt Gminy Narewka - Jarosław Gołubowski.

Wielogodzinny program zaplanowanych na tę okoliczność przedsięwzięć rozpoczął się od porannego „Biegu dla Niepodległej”, w którym uczestniczyli zarówno mieszkańcy gminy, jak i przyjezdni. Zaplanowana do pokonania trasa o długości ok. 1 km przebiegała jednymi z głównych ulic Narewki: Hajnowską, Mickiewicza oraz Nową. W gronie biegaczy nie zabrakło reprezentantów różnych grup wiekowych, a w gronie symboli podkreślających ideę tego wyjątkowego dnia, biało-czerwonych flag oraz kotylionów.

Poranny „Bieg dla Niepodległej”

Biało-czerwone ulice Narewki

Po porządnej sportowej rozgrzewce fantastyczna grupa biegaczy, w gronie której dominowali członkowie grupy Morsy „Narewka Naturalnie!” wskoczyła wprost do rzeki Narewki, gdzie rozpoczęło się zimne, wodne szaleństwo, zwane morsowaniem. Wzbudziło to ogromną ciekawość mediów, które zgromadziły się na miejscowej plaży, aby zarejestrować okiem kamery przebieg dość oryginalnych obchodów Dnia 11 Listopada w Narewce. W gronie relacjonujących uroczystości reporterów znalazły się m.in. redakcja TVN, TVN24 oraz TVP3 Białystok, które zrealizowały materiały video z przebiegu wydarzenia.

Święteczne morsowanie w rzece Narewka

Po orzeźwiającej kąpieli nadszedł czas na regenerację sił przy rozgrzewającej grochówce i ognisku z kiełbaskami, a po odpoczynku – jeszcze przed południem – przy Pomniku Pamięci Mieszkańców Gminy Narewka oraz przy Pomniku Pamięci Spacyfikowanych Wsi i Ofiarom Okupacji Hitlerowskiej w latach 1941 - 1944 spotkały się wyznaczone delegacje i złożyły okolicznościowe wieńce oraz za-

pałity znicze na cześć pamięci tych, których już nie ma. Tegoroczna ceremonia miała wyjątkowo podniosły charakter, jako że hołd poległym oddany został z udziałem *Wojskowej Asysty Honorowej z 11 Mazurskiego Pułku Artylerii im. J. Bema z Węgorzewa*.

Punktem kulminacyjnym uroczystości stało się wspólne odśpiewanie w samo południe hymnu narodowego na scenie narewskiego amfiteatru. W akcji „*Niepodległa do hymnu*” wzięli udział m.in. przedstawiciele lokalnego samorządu, duchowieństwa, wojska, Lasów Państwowych, szkoły, organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy Narewki i okolic.

Równoległe z plenerowymi obchodami Święta 11 Listopada, w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury w Narewce odbywały się *Turnieje Szachowe o Puchar Wójta Gminy Narewka*. Zwycięzcą wśród

zawodników gminnego koła szachowego został Sebastian Zubrycki (gm. Narewka), a w kategorii OPEN – Jakub Kazimiruk (gm. Hajnówka). Raz jeszcze serdecznie gratulujemy!

Wydarzeniu towarzyszyła również wystawa pn. „*Niepodległa na mapach. Kształtowanie granic po 1918 roku*”, udostępniona przez Biuro Programu Niepodległa, którą można oglądać w holu GOK Narewka do 10 stycznia 2022 r.

Organizatorzy przedsięwzięcia pn. „*Narewka dla Niepodległej*” wyrażają ogrom serdeczności oraz podziękowań wszystkim, którzy w tym szczególnym dla historii naszego kraju dniu dołączyli do wspólnych obchodów Święta Niepodległości w Narewce. Do zobaczenia za rok!

Redakcja

Składanie wieńców przy pomnikach w Narewce

Wspólne śpiewane „*Mazurka Dąbrowskiego*” w ramach akcji „*Niepodległa do Hymnu*”

PODZIĘKOWANIE za udział w akcji

niepodległa
do hymnu!

Dziękuję, że wzięliście Państwo udział w akcji wspólnego śpiewania *Mazurka Dąbrowskiego* dla uczczenia Narodowego Święta Niepodległości.

Jan Edmund Kowalski

Jan Edmund Kowalski
Dyrektor Biura Programu „*Niepodległa*”
11.11.2021 r.

„Szach i mat”, czyli Turniej Szachowy o Puchar Wójta Gminy Narewka

11 listopada 2021 - w Święto Niepodległości – odbył się I Turniej Szachowy o Puchar Wójta Gminy Narewka. Zawody zostały rozegrane z podziałem na 2 osobne kategorie.

Na pierwszym turnieju, tzw. „wewnętrzny”, stawiało się ośmioro zawodników gminnego koła szachowego, funkcjonującego przy GOK w Narewce. W ich gronie była jedna kobieta. Turniej został rozegrany systemem kołowym (tj. każdy z każdym). Po zakończeniu siódmej, czyli ostatniej rundy, doszło do niecodziennej sytuacji w wynikach. Aż troje zawodników zdobyło 6 z 7 możliwych punktów, co oznaczało remis w punktacji głównej. Systemy punktacji pomocniczej również okazały się całkowicie zrównane. Tym samym doszło do potrójnego remisu na miejscu pierwszym. Zwycięzcę turnieju wyłoniły dogrywki, w których każdy spośród trojga graczy rozegrał 2 partie systemem „każdy z każdym”. Tempo z 5 minut+2 sekund na ruch, zostało przyspieszone do 2 minut+2 sekund na ruch. I takim oto sposobem trzecie miejsce zajął **Gabriel Bajko**, drugie **Bartosz Saczko**, a zwyciężył **Sebastian Zubrycki**. Wszyscy otrzymali nagrody rzeczowe, a wygrani również okolicznościowy Puchar Wójta Gminy Narewka. Pozostałym graczom wręczono wyróżnienia oraz upominki.

W drugim turnieju, tzw. „OPEN” (otwartym) zagrało dziesięcioro graczy - dwóch z poprzedniego oraz ośmioro gości (w tym jedna kobieta). Sześcioro graczy z pierwszego - w tym najlepsza trójka z zawodów „wewnętrznych”, zdecydowało się odpocząć po pierwszym, niezwykle emocjonującym i wyczerpującym turnieju. Tym samym starcie pomiędzy zwycięzcami a gośćmi tym razem nie mogło mieć miejsca. W związku ze zwiększoną liczbą graczy zawody odbyły się systemem szwajcarskim na dystansie 7 rund, tempem 5 minut+2 sekundy na ruch zawodnika. Rozstrzał wiekowy wśród zawodników kategorii OPEN był zauważalny: najstarszy gracz miał 18 lat, a dwoje najmłodszych 9. Tym razem nie było mowy o remisie. Trzech najlepszych zawodników udało się wyłonić jednoznacznie! Zwyciężył **Jakub Kazimiruk** z gminy Hajnówka, a drugie miejsce zajął **Mateusz Mackiewicz** z gminy Narewka. Trzeci był zaś **Krystian Piekutowski** z gminy Poświętne.

Dziękujemy bardzo serdecznie wszystkim uczestnikom i osobom zaangażowanym w promocję gminy Narewka poprzez organizację tego rodzaju przedsięwzięcia!

Łukasz Suchowierski

Gracze z kategorii OPEN

Fot. Nagrodzeni uczestnicy turnieju w kategorii zamkniętej

Szachowe rozgrywki

Laureaci turnieju otwartego

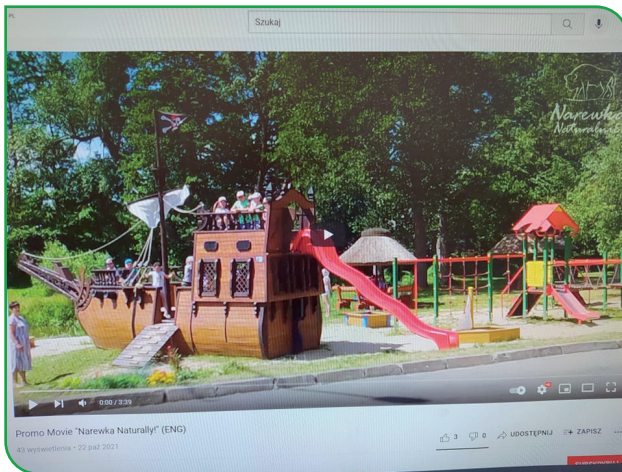
Sukces filmu promocyjnego o Narewce!

CERTYFIKAT KWALIFIKACJI DO FINAŁU KONKURSU 16. Edycji Festiwalu FilmAT – taką nagrodą wyróżniono wyprodukowany przez Urząd Gminy Narewka film promocyjny pt. „NAREWKA NATURALNIE!”. Znamienite grono jurorów nadmienionego Festiwalu: <http://eng.filmat-festival.com/jury/>, obradujących pod kierownictwem przewodniczącej narodowego jury - dyrektora Czech Tourism Office w Polsce - pani Ivany Bilkovej, doceniło nowy materiał promocyjny Gminy Narewka, odznaczając go honorowym certyfikatem w kategorii Film of the City (Film promocyjny miasta).

Festiwal FilmAT jest polskim członkiem Międzynarodowej Organizacji Festiwalu Filmów Turystycznych – CIFFT (Comité International des Festivals du Film Touristique) z siedzibą w Wiedniu. Jego celem jest prezentacja najnowszych trendów w dziedzinie filmów dokumentalnych, reportaży telewizyjnych, komunikacji turystycznej, filmów korporacyjnych i instytucjonalnych oraz ocena produkcji audiowizualnych w zależności od ich poziomu artystycznego i możliwości wpływania na grupę docelową. Festiwal wspiera rozwój krajowych i zagranicznych produkcji oraz organizuje odrębny konkurs

filmowy dla filmów polskich oraz filmów z całego świata.

Jak możemy przeczytać w reportażu z tegorocznego Festiwalu Film AT: „Wszystkie nagrody są ważne, bo filmy oceniają profesjonalści, wydając ostateczną ocenę często po bardzo długiej dyskusji. Bardzo ciekawe filmy przyszły z najdalszych zakątków świata: z Afryki, Australii, Japonii, Rosji. O najwyższe nagrody walczyły także reprezentacje takich silnych europejskich kierunków turystycznych jak Hiszpania, Portugalia, Włochy, Cypr, Bułgaria, czy Chorwacja (...) Cieszymy się także, że filmy polskie są na coraz wyższym poziomie i to nie tylko o dużych miast i instytucji, ale także te promujące lokalną turystykę.”

Stop-klatka z filmu „Narewka Naturalnie”

Poddany profesjonalnej ocenie jurorskiej film o Narewce został wzbogacony na potrzeby niniejszego Festiwalu o przekład tekstu występującej w nim piosenki na język angielski, co stanowi w tym momencie wartość dodaną klipu. Rozszerzoną o wspomniane napisy

wersję ww. filmu odnajdziecie m.in.: na kanale YouTube Gminy Narewka, gdzie można obejrzeć go w jakości HD: <https://www.youtube.com/watch?v=mWRYAbU2MCY>

Redakcja

Certyfikat Specjalny dla „Rowerowej Narewki”

Opera i Filharmonia Podlaska - Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku dnia 28.10.2021 r. była gospodarzem uroczystej Gali, podczas której przedstawiono i nagrodzono zwycięzców etapu regionalnego konkursu na „Najlepszy Produkt Turystyczny Województwa Podlaskiego”, zorganizowanego przez Podlaską Regionalną Organizację Turystyczną.

Celem przedsięwzięcia jest podnoszenie jakości i konkurencyjności oferty turystycznej poprzez kreowanie produktów, które są atrakcyjne, nowatorskie i przyjazne turystom. Co roku kapituła konkursowa szczególną uwagę zwraca na dostępność takich produktów oraz wykorzystanie w nich nowoczesnych technologii i ich innowacyjność. W gronie tegorocznych nagród znalazł się Certyfikat Specjalny (nagroda dla produktów, które istnieją mniej niż dwa lata, ale posiadają ogromny potencjał w przyciąganiu turystów na dany teren).

Pierwsze miejsce w tej kategorii otrzymała „Rowerowa Narewka” - projekt stowarzyszenia Narewka Kultur i Pokoleń, dofinansowany przez Urząd Gminy Narewka. W imieniu NKiP prestiżową nagrodę odebrał wiceprezes stowarzyszenia - dr Adam Bondaruk.

Jest nam niezmiernie miło, iż nasz autorski projekt, doskonale wpisujący się w szeroko pojętą strategię promocji realizowaną przez UG Narewka, zyskał uznanie kapituły i będzie produktem turystycznym promowanym zgodnie z założeniami konkursu na forum krajowym i międzynarodowym. Przyczyni się to z pewnością do zwiększenia rozpoznawalności naszej małej ojczyzny oraz pozwoli poszerzyć ofertę lokalnej branży turystycznej, co w konsekwencji przełoży się na systematyczny wzrost liczby turystów spędzających czas w naszym regionie.

Dr Adam Bondaruk (drugi od lewej),
Fot. Michał Heller

NKiP

100 powodów, by odwiedzić Puszcę Białowieską

Białowieski Park Narodowy (BPN) jest symbolem regionu, a jego wyjątkowość kulturową, przyrodniczą, a przez to również turystyczną doceniają ludzie z całej Polski i spoza jej granic. Mając powyższe na uwadze, Gmina Narewka stała się jednym z partnerów wydanej ostatnio publikacji – specjalnego **mapoprzewodnika**, ukazującego 100 powodów – punktów, obiektów, miejsc i atrakcji przyrodniczych – dla których warto wybrać się właśnie w te okolice.

Celem wydanego mapoprzewodnika jest zachęcenie do odwiedzenia regionu nie tylko tych, którzy jeszcze tu nie byli, ale również nakłonienie do powrotu osób, które okolice Puszczy już odwiedziły. Prezentując konkretną liczbę miejsc, czyli 100 takich punktów, zachęcamy do wnikliwszego poznania nie tylko samego BPN, ale i okolicznych miast, wsi oraz gmin. Liczymy, że taka forma prezentacji jeszcze bardziej wyeksponuje wartość turystyczną regionu, dzięki czemu stanie się ona atrakcyjna nie tylko dla podążających w te strony miłośników przyrody i kultury z odległych zakątków kraju i świata, ale również zainteresuje nasze lokalne społeczności, które w myśl zasady „*cudze chwalicie – swego nie znacie*”, zdecydowały się na spędzanie wolnego czasu poprzez odkrywanie pobliskich punktów destynacji turystycznej.

Publikację, wydaną w związku z setną rocznicą ochrony przyrody realizowanej w Białowieskim Parku Narodowym, możecie pobrać nieodpłatnie w Urzędzie Gminy Narewka. Zapraszamy!

Redakcja

„Z dalekiego świata na... Podlasie!”

Czy Podlasie można pokochać na tyle, aby zdecydować się tu zamieszkać? Czy w naszej okolicy żyją tylko rodowici Podlasianie? Na to pytanie odpowiadali bohaterowie cyklu spotkań „*Z dalekiego świata... na Podlasie!*” – osoby, które przeprowadziły się tutaj z państw takich jak *Ukraina, Czechy, Belgia*, a nawet odległe *Stany Zjednoczone*. Przez cztery tygodnie, w Gminnym Ośrodku Kultury w Narewce, uczestnicy spotkań mieli możliwość poznać kulturę i język państw, z których pochodzili nasi goście, a także ich historie znalezienia się w Polsce. Wszystko to w przyjaznym klimacie, nastawionym na ciekawostki, integrację i miłe spędzenie czasu.

W ramach każdego ze spotkań udało się zorganizować różne atrakcje. Dzień ukraiński z udziałem *Natashy* urozmaiciła degustacja gorącego barszczu i tradycyjnego korowaja. W trakcie prezentacji Stanów Zjednoczonych, uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Narewce mogli sprawdzić swoją znajomość języka angielskiego w rozmowie z *Justinem*, a także dowiedzieć się czegoś o służbie wojskowej w USA. Spotkanie czeskie z *Klárą* zostało podsumowa-

ne wspólną rozgrywką w grę planszową czeskiego autora. Natomiast *Noemi* z Belgii podjęła się wyzwania nauczenia uczestników kilku zwrotów w języku francuskim i zaprezentowała utwory grane przez nią na harfie.

Dzięki projektowi możliwe było poszerzenie wiedzy na temat otaczającego nas świata, poznanie kultur, które mogą wydawać się nam obce, ale jak się okazuje – są bliżej niż myślimy. Była to też dobra okazja do poznania siebie nawzajem – bliższych i dalszych sąsiadów. Nawiązane w ramach działania relacje są przykładem, że warto organizować i uczestniczyć w tego typu wydarzeniach.

Projekt był realizowany przez grupę wolontariuszy „*Dobre Dzieło – Inicjatywa Narewka*” w ramach programu Podlaskie Lokalnie dofinansowanego ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Grupa ta wcześniej zorganizowała również wrześniowy Wieczór Gier Planszowych w Narewce.

Natalia Sjargi

Spotkanie z Justinem (USA)

Wieczór z Klárą (Czechy)

Spotkanie robocze w sp. nawiązania współpracy w ramach inicjatywy „Dobre Dzieło”

Niebanalne „zapusty”

„Morsowanie na plaży zimą Ci się tu przydarzy (...)” – tak brzmi fragment nowej piosenki promocyjnej o Narewce i właśnie takim akcentem rozpoczęło się pierwsze tego typu wydarzenie plenerowe „pod chmurką”, jakie miało miejsce w ostatnią sobotę listopada bieżącego roku.

Inicjatorem tak zwanych „ZAPUSTÓW NAD RZEKĄ...” była grupa **Morsów „Narewka Naturalnie”**, która ostatnimi czasy jest jednym z wyraźniejszych „nośników promocji” naszej gminy. Na klimatyczną oprawę zapustowego wieczoru złożyły się: rytmiczne utwory na wschodnią nutkę oraz płonące ogniska, przepięknie rozświetlające miejscową plażę. Całe spotkanie zainaugurowane zostało sportową rozgrzewką i biegiem po okolicy, po czym nastąpił hartujący ciało seans w zimnej wodzie. Oprócz niebanalnego tańca w rzece w wykonaniu naszych morsów, któremu przyglądali się zaintrygowani przechodnie, nie zabrakło również „skocznych kółeczek i wężyków” wokół paleniska już „na lądzie”. dopełnieniem tego wyjątkowego wieczoru, które umożliwiło spędzenie tak wielu godzin na otwartej przestrzeni, były zaś pyszne, regionalne przysmaki, przygotowane przez „zapustowiczów”.

W przedsięwzięciu wzięli udział również Wójt Gminy Narewka – Jarosław Gołubowski, który wsparł przygotowania do imprezy od strony organizacyjnej. Dziękujemy serdecznie wszystkim za przybycie i liczymy na powtórkę z rozrywki w przyszłym roku i w jeszcze większym gronie!

Redakcja

Zapusty nad rzeką... 27 XI 2021

 Pogadanki przy ognisku

Zapusty nad rzeką... 27 XI 2021

 Zapustowa sesja zdjęciowa

Od A do Z o NAREWCE Historia i dzień dzisiejszy

M. - MASIEWO SIEDZIBĄ GMINY Historia i dzień dzisiejszy

MASIEWO, wieś przygraniczna w Gminie Narewka, dawna osada budników. Jej historia rozpoczyna się w XVII w. wraz z przybyciem ludności napływowej do pracy w przemyśle leśnym. Byli to głównie Polacy z Mazowsza, którzy osiedlali się obok ludności ruskiej.

Osady budników wytwarzających rudy i potaż powstawały i ginęły. Jednak niektóre z nich po likwidacji bud zdołały utrzymać się i rozwinąć we wsie. Tak było w przypadku Masiewa, które w kompleksie osiedli: **Tuszeźla – Cichowola – Masiewo – Czoło** – zajmowało największy obszar.

Wieś Masiewo założono w 1780 r. w miejscu **ordasznij horodeczniańskiej**, ale początek osadnictwa datuje się tam na 1639 r., kiedy późniejsza wieś była jeszcze ostępem w Puszczy Białowieskiej. Miejscowość ma za sobą bardzo ciekawą przeszłość – nawet bardziej interesującą niż teraźniejszość.

O HANDLU Z GDAŃSKIEM, ELBLĄGIEM I KRÓLEWCEM

Patrząc na Stare Masiewo oczami dzisiejszego mieszkańca Gminy Narewka aż trudno uwierzyć, że wieś licząca obecnie niewiele zamieszkałych domów i niewielu mieszkańców, nieposiadająca od kilku lat sklepu spożywczego, 100 lat temu była siedzibą władz gminnych.

Bo co innego, gdyby chodziło np. o Narewkę, która to niemal od początku swojej historii określana była jako „małe miasteczko”. Pod tym kątem została także zaplanowana przestrzennie i urządzona. A tak na marginesie to zgodnie z przysłowiem „co się odwlecze, to nie uciecze”, zaszczytne określenie „siedziba gminy” zostało przypisane Narewce dopiero kilka dekad później.

Wracając do podjętej wcześniej tematyki, trudno dociekać obecnie powodów usytuowania władz gminnych w Masiewie, ale sądzę, że przyczynił się do tego dynamiczny rozwój uroczyska Masiewo, co postaram się krótko przedstawić.

Otóż w drugiej połowie XVIII w. Masiewo stało się ważnym ośrodkiem **przemysłu potażowego** w Puszczy Białowieskiej. Dzięki niezbędnym urządzeniom popiół drzewny przerabiano tam na sole potasowe. Można zaryzykować nawet w związku z tym stwierdzenie, że w Masiewie mieściła się w owym czasie mała fabryka potażu, w której produkowano dwa rodzaje popiołu drzewnego: *potaż korytowy* i *potaż kotłowy*, zwany *ordaszem*. Przy tym ordasz różnił się od potażu korytowego lepszą jakością i był droższy. I tu nasuwa się pytanie: – „Do czego był i jest potrzebny potaż?”

 Znak informacyjny „MASIEWO I”. Wieś Masiewo założono w 1780 r. Nazwa „MASIEWO I” wzmiankowana była w materiałach źródłowych już w 1796 r. Natomiast „MASIEWO II” dopiero w 1921 r.

Potaż, czyli węglan potasu znajdował zastosowanie i znajduje m.in. do wyrobu szkła, mydła, środków piorących oraz w farbiarstwie (Encyklopedia PWN). Potaż z ordaszn masiewskiej sprzedawany był głównie w Elblągu. Natomiast pnie z wyrębu lasów pozyskiwane w ramach prowadzonej planowo gospodarki leśnej transportowano rzekami Narewka i Narew do portów morskich w Gdańsku i Królewcu. Oba działania (eksport pni i potażu) przynosiły niemałe zyski w dochodach królewskich.

Z portów bałtyckich sprowadzano natomiast na potrzeby mieszkańców przede wszystkim sól francuską i hiszpańską oraz śledzie i szkło. Po założeniu wsi Masiewo na miejscu zlikwidowanej ordaszn horodeczańskiej (1780 r.) wybudowano nowy zakład kotłowy do produkcji ordaszu, z lokalizacją w uroczysku Masiewo. W roku 1796, jak podaje Dorota Michaluk, pracowali tam: Bielikiewicz, Bondaruk, Bura, Filanowicz, Hałasowicz, Janiuk, Kempniński, Łabiński, Moroz, Makarewicz, Oniszczuk, Stiepaniuk, Szerzyński i Wilczek. Natomiast 60 lat później, wg spisu ksiąg parafialnych parafii rzymsko-katolickiej w Narewce z lat 1853-54, wieś Masiewo I (Stare) zamieszkiwały m.in. rodziny o nazwiskach: Żakiewicz, Szuyko, Wierzbicki, Cisnowski, Janiuk, Milko, Anchimiuk, Koncewicz, Chałatowicz, Korytko, Anyszuk, Lewsza, Bajko, Mackiewicz, Bielikiewicz, Filinowicz, Kiczkało, Leszczyński, Rakowski. Może to świadczyć o tym, że wieś rozwijała się prężnie, powiększała o nowych mieszkańców i o tym, że do dzisiaj mieszkają tam potomkowie dawnych osadników.

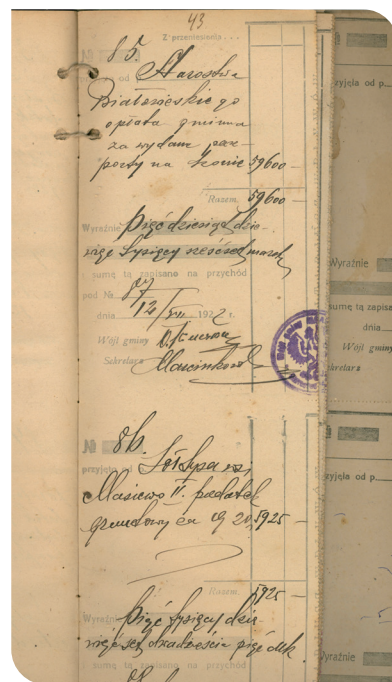
Obok wsi w osadzie jednodworczej Łączyno, znajdował się nieduży majątek ziemski, zarządzany najpierw przez Reynharda, później przez Feliksa Miszkiewicza i jego żonę Mariannę. Natomiast w Nowym Siole (tak nazywano najpierw Masiewo II, a obecnie Nowe Masiewo) mieszkali m.in.: Kisielewski, Tucholski, Rublik, Kiczkało.

Wiele nazwisk związanych ze starszym i młodszym Masiewem zachowało się do dzisiaj w pierwotnym lub częściowo zmienionym zapisie i brzmieniu. Gwoli ścisłości chcę w tym miejscu dodać, że określenie wsi Masiewo I (Stare Masiewo) wzmiankowane było w materiałach źródłowych już w 1796 r., natomiast Masiewo II dopiero w 1921 r. **Znaczenie Masiewa rosnęło i zaowocowało tym, że już w XIX w. wieś została siedzibą gminy**, a fakt ten potwierdzają zapisy historyczne. Wynika z nich, że w latach 1877-1878 Gmina Masiewo zajmowała łącznie 9.420 dziesięciu ziemi.

DZIESIĘCINA była urzędową miarą gruntów w Rosji carskiej od XV w. W Królestwie Polskim obowiązywała do 1918 r. **1 dz. = 10,925 m kw.** W obrębie Gminy Masiewo znajdowały się m.in. poniższe wsie: *Nowosady, Dubiny, Perechod, Gnilec, Smolany Sadek, Skupowo, Świnoroje, Narewka, Jelonka, Janowo, Zabłotczyzna, Minkówka Suszczy Borek, Podlewkowie, Babia Góra, Masiewo, Pasieki, Zabrody, Olchówka, Guszczewina, Tuszemla, Czoto, Cichowola, Browsk* oraz mniejsze wsie i przysiółki leżące w sąsiedztwie wymienionych. Potwierdza to spis właścicieli ziemskich w guberni grodzieńskiej, sporządzony w 1890 r. w oparciu o dane z lat wcześniejszych w związku z uwłaszczeniem chłopów.

Na terenie Gminy Masiewo działało w 1890 r. dziewięć towarzystw włościańskich: *Masiewskie, Borowskie, Browskie, Cichowolskie, Narewckowskie, Skupowskie, Gnileckie, Dubińskie i Nowosadzkie*. Wymienia je Dorota Michaluk w książce „*Dobra i miasteczko Narewka na tle dziejów regionu do końca XIX w.*” Chłopi organizowali się w towarzystwa włościańskie, aby mieć łatwiejszy dostęp do kredytów bankowych. Carski ukaz o uwłaszczeniu z 1863 r. mówił bowiem o natychmiastowym i obowiązkowym wykupie ziemi, którą użytkowali dotąd jako chłopi pańszczyźniani. Natomiast inne wsie z rejonu obecnej Gminy Narewka, jak: *Mikłaszewo, Plan-ta, Lewkowo, Łuka, Siemianówka, Tarnopol, Kordon Binduga, Odnoga, Suszcza, Supruny* wchodziły w tym czasie w skład Gminy Tarnopolskiej. Taki podział administracyjny tutejszych terenów utrzymywał się również jeszcze przez wiele lat po odzyskaniu niepodległości Polski w 1918 r.

Oprócz monografii autorstwa Doroty Michaluk, cennym źródłem informacji na temat Gminy Masiewo jest dla mnie również „**kwitariusz przychodowy**” założony **18 stycznia 1922 r. przez Starostwo w Białowieży**, gdyż w tym czasie to Białowieża cieszyła się statusem miasteczka powiatowego i rezydował tam starosta.

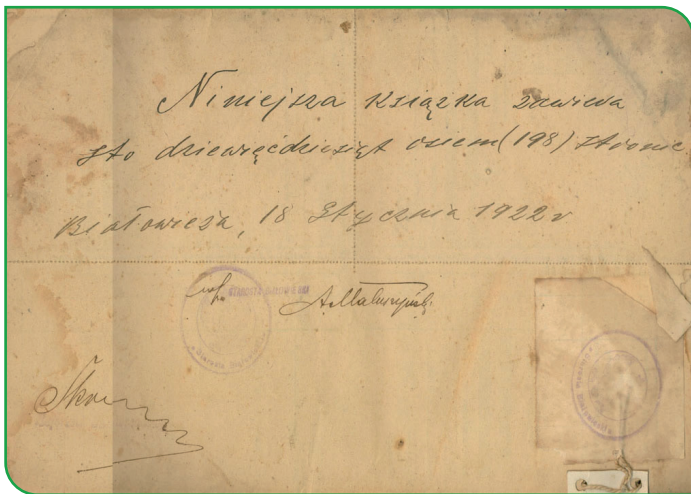

CIEKAWOSTKI Z KWITARIUSZA, OPŁATY PODATKOWE

Jakie podatki oraz inne należne płatności uiszczamy obecnie, to wiemy wszyscy. A jak było wtedy? Z kwitariusza wynika, że na konto Gminy Masiewo wpływały od sołtysów i osób indywidualnych następujące podatki:

- podatek zasadniczy od posiadania i uboju zwierząt domowych,
- podatek gminny i gruntowy,
- podatek szkolny i komunalny,

- składki ogniowe,
- opłaty za świadectwa pochodzenia zwierząt i za paszporty zwierzęce,
- podatek od zwierząt pociągowych i od rogacizny,
- składki asekuracyjne,
- sołteckie wpłaty na uruchomienie szpitala w Białowieży,
- kary za zwłokę w płaceniu podatków,
- opłaty za uprawę tytoniu.

 Ksero ostatniej strony kwitariusza założonego dla Gminy Masiewo przez Starostwo Białowieżskie w styczniu 1922 r.

Na uruchomienie szpitala w Białowieży:

- miasteczko Narewka wniosło w 1922 r. w sumie 17.500 marek,
- sołectwo Jelonka 23.950 marek,
- sołectwo Tuszeźla 11.000 marek.

Marka była pieniądzem obiegowym w Polsce do 1924 r. Zdevaluowaną markę, która w 1923 r. spadła nawet do 1 miliona za dolar, minister skarbu **Władysław Grabski** zastąpił złotym polskim. A oto inne ciekawostki z kwitariusza, dotyczące opłat wnoszonych przez poszczególne osoby:

- od p. **Kazimierza Kalechty ze Skupowa**, podatek od 5 m tytoniu – 300 marek (tytoń uprawiał tam również inny mieszkaniec **Józef Drozd**),
- od sołtysa miasteczka Narewka I p. **Dymitra Pańkowskiego** – podatek gminny,
- od p. **Icka Kusowickiego** – sołtysa Narewka II (reprezentującego społeczność żydowską) podatek od zwierząt pociągowych i od rogacizny,
- podatek gminny od właścicieli restauracji przy moście **Stanisława i Jana Sołowiejów**,
- kara dla **Timofieja Skiepmo** w wysokości 1980 marek za niepłacenie podatku w terminie,
- od **Batury Konstantego** „ogładacza mięsa” w rzeźni w Narewce, podatek od uboju zwierząt,
- od dziedziczki Narewki p. **Stefanii Czajkowskiej** podatek gruntowy za 1920 r.

 Pieczęć okrągła z nadrukiem „Wójt Gminy Masiewo Starostwa Białowieżskiego”

Odnosnie ostatniego zapisu nasuwa mi się spostrzeżenie, że nie wszystkim mieszkańcom gminy wymierzano jednakowo kary za zwłokę, gdyż dziedziczka takiej kary wówczas nie zapłaciła. A może było to przy innej okazji?

Prócz wcześniej wymienionych nazwisk, dwóch sołtysów z Narewki (**Pańkowski**, **Kusowicki**), kwitariusz wymienia także kilku innych:

- Sołtysem Masiewa był w tym czasie **Mikołaj Szlachciuk**
- Sołtysem Skupowa **Eliasz Drozd**
- Sołtysem wsi Nowosady **Maksym Jańczuk**

Jednym z dawnych sołtysów Masiewa był także **JAN MACKIEWICZ** urodzony w 1867 r., który urząd sołtysa objął prawdopodobnie jeszcze za czasów carskich i pełnił go przez dwie kadencje. – *W tamtych czasach sołtys to była szczyła! Ludzie kłaniali się im nisko, zdejmując czapkę z głowy* – podkreśla rangę tej funkcji pan **CZEŚLAW SAWKO** – prawnuk Jana Mackiewicza, zamieszkały od 50 lat w Warszawie. Sołtys Jan Mackiewicz zginął tragicznie podczas wojny 1920 r.

WŁADZE GMINNE I KOMPETENCJE URZĘDU GMINY

Urząd Gminy Masiewo przy dwuosobowej obsadzie – Wójt i Sekretarz Gminy – zajmował się nie tylko sprawami podatków i zbiórką pieniędzy na określone cele. Prowadził także ewidencję ludności, rejestrację poborowych oraz lustrację obwodu gminy. Za czasów carskich Wójtem Gminy Masiewo był przez długie lata **Skiepmo Józef**. Natomiast później i jeszcze w latach dwudziestych XX w. na czele gminy stał **wójt Onufry Kuczko z Tuszeźli**, a **sekretarzem był Marcinkowski**. Ich nazwiska figurują w kwitariuszu wpłat podatkowych i innych opłat. Wójt Kuczko osiadł później z rodziną w Lewkowie Starym. Jego wnuk **Bolesław Kuczko** był w drugiej połowie XX w. najpierw naczelnikiem UPT w Narewce, a później w Białowieży.

Masiewo było siedzibą władz gminnych do 1925 r. Potem Urząd Gminy wraz z budynkiem przeniesiono z Masiewa I do Narewki. Natomiast sztyl z napisem Urząd Gminy Masiewo figurował niezmiennie aż do końca lat dwudziestych, mimo że Gmina mieściła się już w Narewce i podlegała Starostwu Powiatowemu w Bielsku Podlaskim. A o tym fakcie poinformowała mnie około 20 lat temu córka przedwojennego Wójty Gminy Narewka – pana **Teodora Skiepmo**.

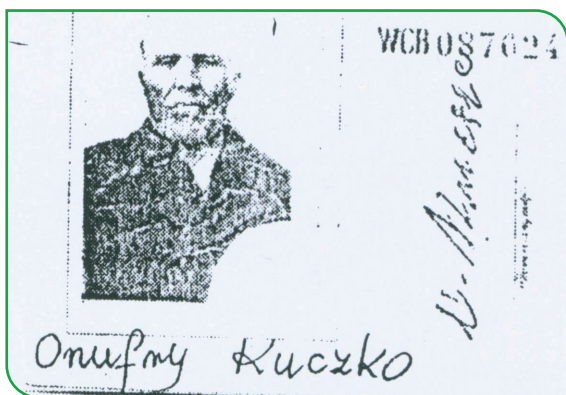
MASIEWO W CZASACH MIĘDZYWOJENNYCH

Obraz życia wsi w okresie międzywojennym można odtworzyć przynajmniej częściowo na podstawie wspomnień najstarszych mieszkańców i zachowanych w pamięci przekazów. Dzięki temu, pokolenie młodsze o historii swojej wsi wie to, co najważniejsze. – *Tam był komisariat policji, tam czteroklasowa szkoła podstawowa, w której nauczyły dwie nauczycielki z Krakowa. A dalej stała karczma – objaśniali mi kilka lat temu obeznani z usytuowaniem tych obiektów mieszkańcy wsi. Masiewo miało również dobrze prosperującą piekarnię, cegielnię i dwa sklepy wielobranżowe zaopatrzone wg przedwojennej zasady prawie we wszystko: „od igły po mydło i powidło”.* Miejscowi rzemieślnicy: dwaj krawcy, dwaj szewcy i kowal na brak zajęć też z pewnością nie narzekali, bo ludność była tam liczna.

Jeden z dawnych mieszkańców Starego Masiewa – p. **Józef Sapiotko**, urodzony w 1910 roku, opowiadał mi swego czasu, że lata międzywojenne wspomina dobrze. – *Za czasów mojej młodości – mówił – w Masiewie było tylu ludzi, że brakowało placów pod zabudowę mieszkalną przy ulicy. Toteż mieszkańcy budowali domy poza stodoła-*

 Przedwojenny sottys miasteczka Narewka (I) Dymitr Pańkowski wymieniony w kwitariuszu wpłat podatkowych Gminy Masiewo. Na zdjęciu podczas służby w wojsku carskim na początku XX w.

 Wójt Gminy Masiewo Onufry Kuczko, pochodzący z Tuszemli.

mi, w jednym obejściu po dwa domy. A dawne rodziny nie były takie jak teraz. Miały po 7-8 dzieci. Nikt nie wyjeżdżał stąd za pracę, wszyscy pozostawali na wsi i dlatego dawne Masiewo tętniło życiem, gwarem i było wesołe. A jak w niedzielę i święta urządzano tu zabawy, to w dwóch końcach wsi jednocześnie, bo nie było takiej sali, która mogłaby pomieścić wszystkich chętnych. Podczas wiejskich zabaw grał przeważnie na harmonii **Michał Bajko**. Szkoła posiadała radio na słuchawkę i z tego radia dowiedzieliśmy się o wybuchu II wojny światowej.

Z informacji, którą zaczerpnęłam z publikacji Waldemara Monkiewicza i Józefa Kowalczyka „Bez przedawnienia, pacyfikacja wsi białostockich w latach 1939, 1941 - 1944” wynika, że przed pacyfikacją wsi, zarządzoną przez okupantów hitlerowskich, Masiewo I zamieszkiwało około 700 osób, a Masiewo II – li-

czące 43 gospodarstwa – niemal 300 mieszkańców. Lata wojenne przyniosły naszemu narodowi bezmiar cierpienia. Mieszkańców Masiewa Nowego hitlerowcy wysiedlili, wieś spalili, a ich mienie zrabowali. Taki sam los spotkał również mieszkańców Masiewa Starego, a w skutkach okazał się nawet bardziej tragiczny. Zostali wysiedleni do Porozowa, a po spaleniu wsi hitlerowcy zasypali tam nawet studnie, by utrudnić życie partyzantom, a mieszkańcom powrót.

Za nieprzestrzeganie tego zakazu dwaj mieszkańcy wsi: **Filip Skiepk**o i **Michał Bajko** ponieśli śmierć podczas publicznej egzekucji w Białowieży, a **Maria Skiepk**o zginęła w obozie koncentracyjnym w Stutthofie.

 Młodzi mężczyźni z Masiewa w okresie międzywojennym: Jan Borowski (z mandoliną), Michał Bajko (z harmonią). Ponadto Józef Sapiółko, Grzegorz Filinowicz i Władysław Filinowicz. Zdjęcie wykonano w 1932 r. w Cichowoli.

DZIEŃ DZISIEJSZY

Od kilkudziesięciu lat stan liczebny jednego i drugiego Masiewa spada systematycznie. Wg danych USC w Narewce za 2009 r.

Stare Masiewo liczyło tylko 67 mieszkańców, a łącznie z Zamoszem (9): 76-u. Nowe Masiewo łącznie z Łączynem (6) zamieszkiwało 47 osób

Dane z USC za 2014 r. potwierdzają dalszy spadek liczby mieszkańców obu wsi wraz z przysiółkami. Aktualne dane USC w tej sprawie również nie nastrojają optymistycznie:

* **Stare Masiewo** łącznie z Zamoszem liczy 60 osób. W tej liczbie jest:

- 7 osób w przedziale wiekowym 0-18 lat
- 38 osób w wieku 19-65 lat (4 w Zamoszu)
- 15 osób w wieku 66-100 lat.

* **W Nowym Masiewie** łącznie z Łączynem mieszkają 33 osoby.

- od 0-18 lat – 2 osoby
- od 19-65 lat – 15 osób (2 w Łączynie)
- od 66-100 lat – 16 osób (1 w Łączynie).

* Do SP w Narewce nie uczęszcza z Masiewa Nowego ani jeden uczeń. Jest tam natomiast 1 uczeń uczący się w szkole średniej.

* W Masiewie Starym mieszka 3 uczniów pobierających naukę w SP w Narewce i jest 1 uczeń szkoły średniej.

Po tych uczniach przyjeżdża zawsze busik i wtedy mieszkańcy jednego i drugiego Masiewa mogą przy okazji zabrać się do Narewki, aby załatwić swoje sprawy bieżące u lekarza, w Banku Spółdzielczym, w sklepie lub jechać stąd

 Zmiana nazwy wsi Masiewo I na Stare Masiewo i Masiewo II na Nowe Masiewo nastąpiła około 16 lat temu.

dalej. Natomiast w czasie wakacji, gdy autobus dowożący uczniów nie kursuje, *Wójt Gminy Narewka* udostępnia mieszkańcom mały środek lokomocji z bazy transportu gminnego. Na umówioną godzinę bus przyjeżdża do wsi, zabiera pasażerów i przywozi ich do Narewki. Na umówioną godzinę zabiera ich potem z przystanku w Narewce i odwozi do Masiewa. Taka sytuacja powtarza się w czasie wakacyjnym raz w tygodniu, zawsze we środę, aby mieszkańcy Starego i Nowego Masiewa mogli również dostać się do Hajnówki

po większe zakupy (bo środa to tam dzień targowy) i do lekarza. Aby dopełnić obrazu wsi, dodać należy koniecznie, że jedno i drugie Masiewo posiada nowo wybudowane i ładnie urządzone świetlice wiejskie, wzniesione staraniem *Urzędu Gminy Narewka*. W sezonie letnim odbywają się tam obok świetlic imprezy plenerowe połączone z występami zespołów folklorystycznych. Latem liczba mieszkańców Starego i Nowego Masiewa nieznacznie wzrasta, ponieważ przyjeżdżają tam na urlopy lub weekendy kuzyni z miasta „w odwiedziny do rodziny” oraz przybysze z Warszawy, którzy nabyli tu kilka niezamieszkałych zagrod.

W ostatnich latach zlikwidowano w Masiewie Starym sklep należący do GS, który zaopatrywał mieszkańców w artykuły spożywcze od połowy lat 60-tych XX w. Lukę w zaopatrzeniu wypełnił handel obwoźny. – *Ten rodzaj sprzedaży – mówią dobrze znane mi osoby pragnące zachować anonimowość – cieszy się największym zainteresowaniem mieszkańców zimą, kiedy z powodu chłodu i mrozów nie chce się wyruszać gdzieś dalej po zakupy, chociażby do Narewki. Jednak najchętniej zaopatrujemy się w produkty żywnościowe w Narewce, bo tam jest taniej aniżeli w sprzedaży obwoźnej.*

Od dwóch kadencji sołtysem Nowego Masiewa jest p. JAROSŁAW ŁOMASZKIEWICZ. To z jego informacji znam kilka szczegółów z życia wsi jak i to, że jest tam 28 zamieszkałych domów, a dzieci w wieku szkolnym nie ma. – *Tutejsza wieś starzeje się tak samo jak i w innych rejonach, i trudno temu zapobiec – dodaje mama sołtysa.*

Sołtys Starego Masiewa – p. DAWID WIERZBICKI, niepokoi się malejącą systematycznie liczbą mieszkańców wsi. – *Cała nadzieja w młodych małżeństwach – mówię – Być może dzięki nim mieszkańców będzie więcej. – Tak, – dodaje sołtys – ale w Starym Masiewie są tylko dwa młode małżeństwa, a to problemu nie rozwiąże. Ale*

gdyby tak dawni mieszkańcy wsi, którzy wyjechali kiedyś stąd w poszukiwaniu odpowiedniej pracy i wygodniejszego życia w mieście powrócili w rodzinne strony... Żeby poczuli taką sympatię do Starego i Nowego Masiewa, jaką czują przybysze z innych stron, szukający na Podlasiu oazy ciszy i spokoju – wtedy byłoby nas dużo, dużo więcej – mówi sołtys. Poza tym uważam, że życie na wsi dla osób w starszym wieku, które mają już status emerytów i z tego tytułu świadczenia, jest o wiele łatwiejsze i bardziej przyjazne niż w blokowiskach miejskich, więc dobrze by było, gdyby tu powrócili...

 Zdjęcia z uroczystości religijnej we wsi Stare Masiewo. Patronem wsi jest Św. Onufry. W związku z tym w ostatniej dekadzie czerwca odbywa się tam od ponad 20 lat uroczysta procesja z udziałem mieszkańców i duchowieństwa z Narewki. W ten sposób mieszkańcy upamiętniają również fakt, że przed wojną wieś należała do parafii p.w. Św. Onufrego w Cichowoli. Na zdjęciu nr 10 m.in. proboszcz parafii prawosławnej w Narewce – ks. Aleksander Surel i były proboszcz parafii rzymskokatolickiej - ks. Grzegorz Kułakowski. Po zakończeniu uroczystości religijnych odbywa się tam festyn ludowy.

W Starym Masiewie łącznie z Zamoszem jest aktualnie ponad 50 domów, ale większość z nich to pustostany i domy zamieszkałe sezonowo. Możliwości do zamieszkania jest tym samym dużo.

Dzień dzisiejszy Starego i Nowego Masiewa to również wojsko – dużo wojska, które strzeże granicy polsko-białoruskiej przed naporem nielegalnych imigrantów i troszczy się o bezpieczeństwo mieszkańców. – *Wojsko i kiedyś stacjonowało w Masiewie, – opowiadają mi znajomi mieszkańcy – ale było to zaraz po wojnie, do połowy lat 50-tych.*

W tamtych latach, gdy wieś powoli podnosiła się ze zniszczeń wojennych, gdy nie było tu szkoły ani nauczycieli, żołnierze WOP pełnili rolę edukatorów i działaczy społecznych. Uczyli miejscowe dzieci czytania, pisania, matematyki, urządzali potańcówki dla miejscowej młodzieży i wyświetlali seanse filmowe. Dzięki nim mieszkańcy Masiewa po raz pierwszy zetknęli się z kinem. Gdy jednostka WOP opuściła Masiewo w 1956 r., w murowanych koszarach urządzono szkołę podstawową. Funkcjonowała tam do 1974 r., ponieważ w wyniku reformy oświatowej została włączona do Zbiorczej Szkoły Gminnej w Narewce, a uczniów stąd dowożono do Narewki „BONANZA”. Tamte czasy z wojskiem we wsi wspominają bardzo miło liczne osoby z Masiewa. WOP-iści ożywili bowiem życie obu wsi i najbliższych przysiółków. Ale w obecnej sytuacji wojsko i funkcjonariusze Straży Granicznej mają inne zadania i starają się wywiązać z nich jak najlepiej.

Kończąc rozważania o historii i dniu dzisiejszym Masiewa proponuję powrócić wspomnieniami

jeszcze raz do dwóch pracowników dawnego urzędu gminy – wójta Onufrego Kuczko oraz sekretarza Marcinkowskiego – i wyobrazić sobie, jak 100 lat temu przemierzali obszar rozległej Gminy Masiewo od Dubin po Narewkę i dalej do Cichowoli i Tuszemli (od zakończe-

nia wojny obie ostatnie wsie są po stronie białoruskiej) – bryczka (?), może taradajką (?), a może zwyczajną furmanką chłopską? Lustrowali teren, poznawali problemy mieszkańców oraz ich potrzeby, a przy okazji zbierali podatki. Snu nie spędzały im z powiek stopy dokumentów na biurku i piętrzących się spraw do załatwienia. Wszystko było wtedy biedniejsze, skromniejsze, mniej wygodne i dużo prostsze. Wystarczało tym panom zwyczajne drewniane liczydło, żeby policzyć to, co trzeba i pióro do pisania – a pisali bardzo ładnie i starannie, co widać na załączonych fragmentach zdjęć.

Wspomnienia żyją tak długo, dopóki żyją ludzie, którzy to i owo pamiętają. A nic tak nie koi naszych problemów i trosk jak miłe wspomnienia i pozytywne myśli. Wywołują uśmiech, marzycielski wyraz twarzy i relaksują.

Do kolejnego spotkania ze wspomnieniami i starą fotografią!

Szkolenie pszczelarzkie

Na Podlasiu, które jest jednym z najczystszych regionów Polski, jest najmniej pszczelarzy. Dlaczego? Na to trudne pytanie próbowaliśmy wspólnie znaleźć odpowiedź na tegorocznym szkoleniu, które odbyło się w świetlicy sołectkiej w Mikłaszewie, w dniu 19 października. W spotkaniu uczestniczyło kilkunastu lokalnych pszcze-

larzy, zarówno tych o ogromnym doświadczeniu, jak i tych, którzy dopiero rozpoczynają swoją działalność. To, co wszystkich nas łączy, to pasja i podziw dla fenomenu, jakim śmiało można określić organizację i pracę rodziny pszczelej. Wartość produktów pszczelich jest nie do przecenienia. Zarówno powszechnie lubiany *miód*, jak i *pyłek kwiatowy*, *propolis*, *piezga*, *wosk*, a nawet *jad*, śmiało możemy nazywać **produktami prozdrowotnymi**, a w niektórych przypadkach nawet leczniczymi. Wpływają one na zwiększenie naszej odporności, co w obecnej sytuacji, związanej z pandemią, jest bardzo pożądane.

Na zajęcia składały się bardzo ciekawe wykłady z prezentacjami na temat zakładania i prowadzenia pasieki, po czym odbyła się dyskusja o przyszłości pszczelarstwa w naszej gminie. Dowiedzieliśmy

Materiały źródłowe:

- „Dobra i miasteczko Narewka na tle dziejów regionu do końca XIX w.” – Dorota Michaluk
- Kwitariusz wpłat podatkowych Gminy Masiewo z 1922 r.
- Encyklopedia PWN
- „Bez przedawnienia – pacyfikacja wsi białostockich w latach 1939, 1941-1944” – Waldemar Mankiewicz, Józef Kowalczyk
- Dane o statystyce mieszkańców z USC w Narewce.

Dziękuję serdecznie tym mieszkańcom Starego i Nowego Masiewa, którzy wzbogacili tematykę tego artykułu wspomnieniami i rozmową o dniu dzisiejszym wsi, jak i tym, którzy cierpliwie odpowiadali na moje pytania i udostępnili zdjęcia do publikacji. Dziękuję także licznym osobom z zewnątrz, które przyczyniły się do uatrakcyjnienia treści.

Jadwiga Karpiuk

się, że aktualnie planowane są dopłaty do użytków zasiewanych roślinami miododajnymi. Pszczelarze mają także inne możliwości dofinansowania. Większość lokalnych pszczelarzy to osoby dojrzałe, ale w szkoleniu uczestniczył także bardzo młody człowiek, którego dziadkowie mieszkają na terenie naszej gminy. Mamy nadzieję, że będzie pierwszym tak młodym pszczelarzem w naszej gminie.

Prelegenci, którzy wygłosili wykłady są pracownikami *Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie*. Organizację szkolenia od strony technicznej wsparł sołtys Mikłaszewa oraz stowarzyszenie Narewka Kultur i Pokoleń, a pomysłem na tego typu szkolenie został zainspirowany rozmowami, w których często pojawiał się wątek zainteresowania młodszego pokolenia pszczelarstwem. W wielu gospodarstwach zachowały się jeszcze dawne ule i fachowe narzędzia. Fakt wyjątkowo czystego środowiska, rosnącej popularności produktów pszczelich i wielu naturalnych źródeł pożytków (nektaru, pyłku, wosku) sprawiają, że produkty pszczele z Podlasia cieszą się obecnie bardzo dobrą opinią. Warto więc skorzystać z tej sytuacji, jako możliwości realizowania nowej pasji oraz uzyskania dodatkowych dochodów.

S.I. - NKiP

„Czym Podlasie Europę wzbogaca?”

II Liceum Ogólnokształcące z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce gościło jesienią uczestników wymiany młodzieży z partnerskich szkół: *Gimnazjum im. Franciszka Skaryny z Wilna* i *LO z Litewskim Językiem Nauczania im. 11 Marca w Puńsku*.

Spotkanie odbyło się w ramach projektu „*Mniejszości narodowe bogactwem Europy*”, realizowanego w ramach programu Erasmus+. Jak czytamy, na jego stronie: „*Grupa projektowa odwiedziła Białowieżę, gdzie pod profesjonalną opieką Pań Violi Bondaruk i Sylwii Iwanowskiej ze Stowarzyszenia Narewka Kultur i Pokoleń poznała przyrodnicze uroki naszego mikroregionu. Wspólnie zwiedziliśmy Rezerwat Pokazowy Żubrów, wystawę stałą w Muzeum Przyrodniczo-Leśnym oraz Szlak Dębów Królów Polskich i Wielkich Księżąt Litewskich.*”

Dziękujemy za zaproszenie do wsparcia projektu oraz cieszymy się, że młodzież była zadowolona. Dowiedzieliśmy się od koordynatora, że realizacja projektu ma na celu umożliwienie uczestniczącej

w nim młodzieży, głębsze zrozumienie, jak ważne jest poczucie własnej tożsamości. Nasze stowarzyszenie,

w swoich statutowych założeniach, także wskazuje na pielęgnowanie tych wartości, które mają bezpośredni wpływ na zachowywanie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kultury, co ostatecznie pozwala na zwiększenie poczucia własnej tożsamości. Spójne widzenie tematu zaowocowało udaną współpracą.

S.I. NKiP

„Mała Książka - Wielki Człowiek”

„Mała Książka - Wielki Człowiek” – ogólnopolska akcja zorganizowana przez Instytut Książki, w której uczestniczą Samorządowa Biblioteka Publiczna w Narewce oraz podległe Filie Biblioteczne w Lewkowie Starym i Siemianówce. Dzieci w określonej grupie wiekowej (zgodnie z regulaminem projektu) zapisane do biblioteki po raz pierwszy otrzymują wyjątkową wyprawkę czytelniczą, a w niej książkę pod tytułem „Pierwsze czytanki dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Każda wizyta w bibliotece, zakończona wypożyczeniem minimum jednej książki, upoważnia maluszka do odebrania jednej naklejki. Po zebraniu dziesięciu, czytelnik otrzymuje dyplom oraz małe drobiazgi - w zależności od kreatywności bibliotekarzy. Są już nawet pierwsze dyplomy! Poniżej prezentujemy kilku uczestników w/w akcji. Gratulujemy wszystkim i czekamy z niecierpliwością na kolejnych zainteresowanych!

Anna Stulgis

PODZIĘKOWANIE

Samorządowa Biblioteka Publiczna w Narewce składa serdeczne podziękowania wszystkim darczyńcom (Piotrowi, Agnieszce, Barbarze, Sylwii, Małgorzacie i Kazimierzowi, Marcie, Weronice, Olafowi, Ninie, Mirze, Beacie i Markowi, Małgorzacie, dwóm Annom, Pawłowi, Karolowi, Anecie, Bożenie, Fundacji Kerstenów) za przekazane dary książkowe. Dzięki Państwa życzliwości i ofiarności biblioteka wzbogaciła swoje zbiory o wartościowe pozycje z wielu dziedzin literatury. Do podziękowań dołączamy życzenia:

*Niech ten szczególny czas Świąt Bożego Narodzenia
będzie okazją do spędzenia miłych chwil w gronie najbliższych,
a Nowy Rok stanie się czasem spełnionych marzeń i nadziei.
Wszystkim czytelnikom i użytkownikom biblioteki oraz darczyńcom
najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne.*

Aktywne seniorki z Lewkowa

📷 Udział w imprezie „Bulwa Fest” w Mikłaszewie

📷 Wizyta w Muzeum Pamięci Sybiru

📷 Wieczór filmowy z cyklu „Kino Kobiet”

Seniorki z Klubu SENIOR+ z Lewkowa Starego w ostatnich tygodniach nie zwalniają tempa! Nie tylko brały udział w licznych przedsięwzięciach zewnętrznych, ale i same inicjowały różnego rodzaju wydarzenia.

Nieustający zapał do rowerowego zwiedzania okolicy połączyły z uczestnictwem w sołeckiej imprezie „Bulwa Fest” w Mikłaszewie, w czasie której uczestniczyły w ciekawych konkursach i zabawach oraz degustacjach kulinarnych. Wzięły również udział w corocznym pisaniu gminnego dyktanda, zorganizowanego przez Bibliotekę w Narewce, gdzie sprawdziły swoje możliwości ortograficzne. Wraz z koordynatorem klubu - *Barbarą Bielawską* odbyły dwa wyjazdy do białostockiego kina. W czasie pierwszej wycieczki miały okazję obejrzeć film „Wesele” oraz zwiedzić wystawę w Muzeum Pamięci Sybiru. Podczas drugiej - za sprawą filmu o Kalinie Jędrusik pt. „Bo we mnie jest seks” - cofnęły się pamięcią do lat młodości i w eleganckich strojach

z czerwonymi akcentami uczestniczyły w wieczorze filmowym z cyklu „Kino Kobiet”. Ponadto rozwijały swoje zdolności manualne, kontynuując cykl warsztatów robienia makramy, podczas których wykonały torbę na zakupy i lampiony. Dla poszerzenia swojej wiedzy w zakresie zdrowia, uczestniczyły w projekcie „Dać to, czego naprawdę trzeba”, gdzie podczas spotkania z lekarzem psychiatrą z Centrum Zdrowia Psychicznego w Hajnówce zdobyły informacje na temat depresji oraz demencji, a także o pracy samego centrum. Chcąc dać wsparcie innym, upiekły babkę ziemniaczaną i przygotowały kapuśniaczki dla żołnierzy stacjonujących w Lewkowie, którzy wspierają służby mundurowe chroniące polsko-białoruskiej granicy. Aktywne seniorki świętowały również uroczystości urodzin poszczególnych członkiń Klubu, organizowały zapusty oraz piękny bożonarodzeniowe pierniczki.

Tekst i zdjęcia: Barbara Bielawska

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia członkinie Klubu SENIOR+ życzą wszystkim czytelnikom „Nad Narewką” oraz Mieszkańcom Gminy Narewka spokoju i zdrowia, pogody ducha i wigoru na długie lata!

KĄCIK SENIORA

Tegoroczne działania O/R PZERiI w Narewce na rzecz społeczności seniorów zrzeszonych w związku emerytów oraz naszych sympatyków, były znacznie bogatsze aniżeli w 2020 r., kiedy to udało nam się w przerwie między I a II falą Covidu zorganizować zaledwie jedną wycieczkę, a wcześniej, tj. na początku marca przy współpracy z GOK – spotkanie z okazji Dnia Kobiet.

W tym roku mieliśmy trzy wycieczki: dwie szlakiem atrakcji Podlasia oraz wycieczkę do miejsc religijnych na Lubelszczyźnie (12 sierpnia), która objęła:

- obiekt kultu religijnego prawosławia w **Jabłecznej** (klasztor i cerkiew p.w. Św. Onufrego,
- Sanktuarium Matki Bożej w **Kodniu**, w tym także muzeum i otoczenie świątyni,
- Sanktuarium Unitów Podlaskich i cerkiew p.w. Św. Nikity Męczennika w **Kostomłotach**.

Była to wycieczka typowo ekumeniczna, która przybliżyła uczestnikom trzy wyznania religijne oraz historię zwiedzanych obiektów, ciesząc się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy liczba uczestników – 51 osób.

Na zdjęciu Zamek w Tykocinie wzniesiony przez prywatnego przedsiębiorcę na początku XXI wieku. Budowla została usytuowana na zgliszczach dawnego zamku z XVI wieku, którą wznosił król Zygmunt August.

W jednej z komnat zamkowych powszechną uwagę zwraca imponujący piec kaflowy.

Grupa uczestników wycieczki zorganizowanej w dn. 26 czerwca br. na dziedzińcu JANTAROWEGO KASZTELU w Kiermusach, w towarzystwie kasztelana obiektu.

Z kolei wycieczki szlakiem atrakcji Podlasia umożliwiły poznanie wielu ciekawych miejsc w Białymstoku oraz w okolicy miasta, np.:

* W **Choroszczy** było to Muzeum Wnętrz Pałacowych usytuowane w letniej rezydencji dawnego hetmana Jana Klemensa Branickiego, rynek miasteczka i zabytkowe budowle religijne wzniesione ongiś przez hetmana – Kościół i Klasztor Dominikanów;

* W **Kiermusach** atrakcją dla zwiedzających był Jantarowy Kasztel wybudowany na wzór średniowiecznych warowni – z salą rycerską, Muzeum Oręża Polskiego itp. Byliśmy tam również w Karczmie Rzym i spacerowaliśmy Aleją Dębów zasadzoną przez sławnych Polaków: aktorów, lekarzy, polityków, sportowców, którzy odwiedzali ów zakątek już od początku 2000 r.

* Bogatych wrażeń poznawczych dostarczył naszej grupie również **Tykocin**, nazywany *Podlaską Perłą Baroku*. Spędziliśmy tak kilka godzin popołudniowych, poznając historię miasteczka i jego atrakcje, w tym prywatny zamek wybudowany na zgliszczach dawnego zamku, który wniósł w XVI w. król Zygmunt August. Na szczególną uwagę zasługuje w tym obiekcie *Muzeum Historyczne* oraz kącik przy wielkiej sali balowej, upamiętniający ustanowienie w Tykocinie w 1705 r. przez króla Augusta II Mocnego najważniejszej i najwyższej odznaki państwowej, a mianowicie Orderu Orła Białego.

Historyczny Tykocin to również *Synagoga żydowska* z 1642 r. i *Muzeum Kultury Żydowskiej*, gdzie dzięki barwnej opowieści przewodnika poznaliśmy wiele interesujących szczegółów z życia

społeczności żydowskiej i jej religii. Miłym akcentem relaksującym i kończącym nasz pobyt w Tykocinie był wypoczynek w ośrodku rekreacyjnym *FlisakPark*, połączony z 40-minutowym rejssem tramwajem wodnym „Malinka” i z pieczeniem kiełbasek przy ognisku.

Czerwcową wycieczką (26.06.) zakończyła się zwiedzaniem *Europejskiej Wioski Bocianiej w Pentowie*, skąd również wynieśliśmy jak najmilsze wrażenia. PENTOWO to dawna siedziba szlachecka. Znajduje się tam autentyczny majątek ziemski ze 100-letnim dworkiem, w którym wciąż mieszkają ludzie pochodzenia szlacheckiego. To oni prowadzą obecnie ten obiekt, promują bocianie gniazda, naturę oraz dawne tradycje historyczne.

Druga wycieczka szlakiem atrakcji Podlasia, w dn. 16 września b.r., wiązała się ze zwiedzeniem wybranych obiektów w Białymstoku, Wasilkowie i w Poczopku. Były to dwa obiekty religijne i dwa świeckie, a dzięki temu wrażenia były bardzo urozmaicone.

I tak w Muzeum Historycznym w Białymstoku mieliśmy przyjemność obejrzenia ciekawych ekspozycji związanych z historią miasta, począwszy od czasów hetmana Branickiego, po okres dwudziestolecia międzywojennego i II wojny światowej. Układ przestrzenny i urbanistyczny Białegostoku w czasach Branickiego ilustrowała interesująca makieta z efektami świetlnymi, która absorbowwała uwagę wszystkich uczestników, podobnie zresztą jak i wystrój dawnych komnat pałacowych. W związku z tym czas spędzony w Muzeum przysłużył się dobrze naszej wiedzy o stolicy województwa. Ciekawych wrażeń poznawczych dostarczył nam również pobyt w SILVARIUM w Poczopku (Nadleśnictwo Krynicki), gdzie mieści się m.in. park krajobrazowy z przytuliskiem dla zwierząt oraz muzeum świata roślinnego i zwierzęcego. Poczopek

Podczas wycieczki szlakiem miejsc religijnych, odwiedziliśmy na Lubelszczyźnie obiekty kultury religijnej trzech wyznań: prawosławia, katolicyzmu i unitów. Zdjęcie przedstawia Sanktuarium Unitów Podlaskich w Kostomłotach, gdzie znajduje się cerkiew św. Nikity Męczennika. Była to wycieczka ekumeniczna, ciesząca się dużym zainteresowaniem uczestników.

Zdjęcie zbiorowe uczestników wycieczki w dn. 16 września b.r. wykonane na terenie Silvarium w Poczopku.

Poczopek to bardzo ciekawe miejsce. Jest tam muzeum, rozległe miejsca do spacerów i relaksu. Są również miejsca magiczne, takie np. jak żabka na tym zdjęciu, przynosząca szczęście. A może jest to jakaś królewna zamieniona w żabkę?

to także miejsca mocy, tajemnicze kamienie, rzeźby, zegary słoneczne itp. Wynieśliśmy stamtąd wiedzę z zakresu edukacji leśnej, odrobinę magii i zabawy, a spacer po rozległej polanie pozwolił relaksować się do woli na łonie przyrody i nabrać na jakiś czas dystansu do zabieganej rzeczywistości.

Z kolei miejsca kultu religijnego: Cerkiew Mądrości Bożej HAGIA SOFIA w Białymstoku oraz Sanktuarium Święta Woda w Wasilkowie wiązały się z bogatymi wrażeniami duchowymi. Wycieczki okazały się miłą rozrywką w życiu seniorów. Umożliwiły integrację, pełen relaks w kontakcie z naturą oraz ciekawe i pożyteczne spędzenie czasu w zwiedzanych obiektach.

Zupełnie inne wrażenia towarzyszyły uczestnikom spotkania integracyjnego z muzyką i piosenką, które odbyło się 9 października w Carino w Nowej Łuce. Była to impreza pn. „**Jesień życia nie musi być smutna – Święto Ziemiaka**”, zorganizowana spontanicznie w odpowiedzi na zapotrzebowanie środowiska seniorów na zabawę i rozrywkę, po długim okresie zastoju z powodu wirusa.

Program spotkania ujmował zabawę taneczną, zabawy towarzyskie przy muzyce i konkursy. Był konkurs wiedzy o ziemniakach i konkurs dotyczący profilaktyki alkoholowej. Powtórzyły się również ulubione formy rozrywkowe z lat poprzednich, np. emocjonująca zabawa z krzesłami, konkurs „Mikrofon dla wszystkich” oraz tańce prowadzone z wodzirejem. Spotkanie przebiegło w niezwykle miłym nastroju. Wszyscy świetnie się bawili, cieszyli i kierowali pod adresem organizatorów serdeczne podziękowania. Podobne

spotkanie miało odbyć się również w dn. 21 X br., z udziałem seniorów z Białegostoku, Narewki i Michałowa. Niestety nie doszło do skutku, gdyż z powodu licznych zachorowań w grupie białostockiej impreza została odwołana.

Reasumując tegoroczne działania O/R Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Narewce, dziękujemy serdecznie **Wójtowi Gminy Narewka – panu Jarosławowi Gołubowskiemu**, jak również **Radzie Gminy i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki** za wsparcie finansowe ze środków na profilaktykę alkoholową. Dzięki temu były to działania atrakcyjne, udostępnione znacznej liczbie osób i dobrze służące idei programu profilaktyki, który realizowaliśmy w roku bieżącym p.h. „*Kto o zdrowie swoje dba, ten do trunków dystans ma*”.

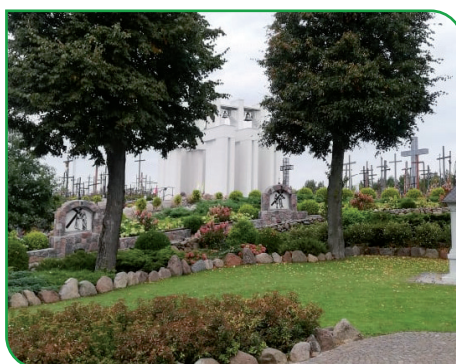
Nasze podziękowania kierujemy również do **pana Marcina Siewkierko – Dyrektora GOK w Narewce** za stworzenie dobrych warunków do pracy Zarządu i do działalności oraz do **pani Anny Charkiewicz – Dyrektora O/BS w Narewce** za zrozumienie potrzeb seniorów.

Natomiast **pani Krystynie Poskrobko** i kilku innym osobom dziękujemy serdecznie za udostępnienie zdjęć do prezentacji.

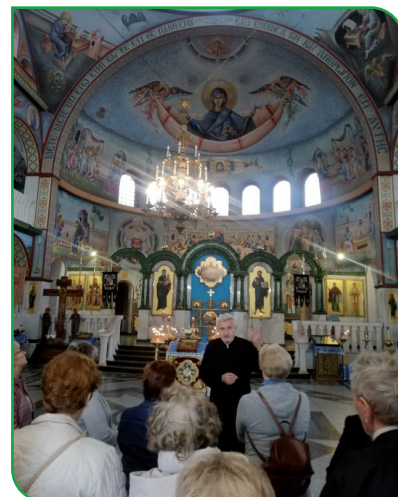
Przewodnicząca Zarządu
O/R PZERiI w Narewce
Jadwiga Karpiuk

 Zdjęcie zbiorowe uczestników spotkania integracyjnego seniorów, które odbyło się 9 października br. w Carino, w Nowej Łuce. Impreza przebiegała p.h. „Jesień życia nie musi być smutna”. I faktycznie tak było: miło, wesoło i relaksująco.

 Widok za wzgórzem krzyży ofiarnych w Sanktuarium Świętej Wody w Wasilkowie. Obiekt pięknieje z roku na rok i dostarcza coraz to nowych wrażeń duchowych służących kontemplacji religijnej.

 Cerkiew Mądrości Bożej Hagia Sofia w Białymstoku. Wrażenia duchowe wzbogaciła tam bardzo ciekawa wiedza historyczna, którą przekazał naszej grupie proboszcz tej świątyni.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 2022 składamy Najlepsze Życzenia seniorom i naszym sympatykom oraz podmiotom i osobom wspierającym działania Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów na rzecz ludzi w jesieni życia.

Życzymy zdrowia i pomyślności, bezpieczeństwa i spokoju oraz jak najwięcej radości ze zwykłych, codziennych spraw.

*Zarząd O/R
PZERiI w Narewce*

O KGW „Łuczyna” słów kilka...

Kolorowe upominki z okazji Dnia Kobiet

Nasze stoisko podczas realizacji zdjęć do filmu promocyjnego „Narewka Naturalnie!”

Robimy swojskie kartacze

Koło Gospodyń Wiejskich „ŁUCZYNA” w Narewce powstało w połowie 2019 roku i działa na terenie czterech sołectw naszej gminy: Mikłaszewa, Janowa, Zabłotczyzny i Narewki. W mijającym roku jego członkinie świętowały m.in. „Dzień Kobiet”, organizując wewnętrzne spotkanie integracyjne, w czasie którego zostały obdarowane przez koleżkę - sołtysa wsi Mikłaszewo - kolorowymi chustami. Od samego początku istnienia Koła panie chętnie włączały się w kiermasze charytatywne, na potrzeby których piekły pączki i ciasteczka, a dochód z ich sprzedaży przekazywały na rzecz osób potrzebujących, m.in. Kubusia Suchodoły, Katarzyny Rejent czy Sławka Parszenko. Wzięły również udział w nagraniu do filmu promocyjnego Gminy Narewka, prezentując na ekspozycyjnym straganie swoje kulinarne wytwory oraz rękodzieło. Podczas wspólnych spotkań wymieniały się wiedzą i cennymi umiejętnościami, m.in. demonstrowały młodemu pokoleniu, jak przygotować swojskie kiełbasy, wędzonki czy kartacze. Współorganizowały również imprezę plenerową pn. „Bulwa Fest” w Mikłaszewie, gdzie można było obejrzeć pokaz maszyn rolniczych, wziąć udział w konkursach i zabawach, skosztować kiełbaski z grilla i bulwy pieczonej w ognisku oraz popisowych pączków ziemniaczanych.

Piernikowe spotkanie mikołajkowe

*Wszystkim czytelnikom
„Nad Narewką”
oraz mieszkańcom gminy
zyczymy zadowolenia i satysfakcji
z podejmowanych wyzwań.
Niech Nowy Rok obdaruje
zdrowiem,
pomyślnością
i szczęściem.*

*Zarząd Koła Gospodyń Wiejskich
ŁUCZYNA w Narewce*

„Łuczynki” wraz z KGW Okulanka udały się również na pierwszą wycieczkę do Puław i Kazimierza Dolnego, która mimo deszczowej pogody okazała się naprawdę emocjonującym przeżyciem! Korzystając ze środków z budżetu Gminy Narewka, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, panie zorganizowały również spotkanie mikołajkowe, które posłużyło międzypokoleniowej integracji. W jego ramach odbył się warsztat pieczenia i zdobienia pierników bożonarodzeniowych, z którego skorzystały również ich dzieci i wnuki. Ponadto, w ostatnim czasie KGW Łuczyna zajęło I miejsce w powiecie hajnowskim w plebiscycie Mistrzowie Agro 2021 w kategorii Koło Gospodyń Wiejskich Roku, a w województwie podlaskim - miejsce III. Dziękujemy tym, którzy nas docenili, oddając swój głos. Motywuje to do jeszcze efektywniejszej pracy na rzecz lokalnej społeczności!

Tekst i zdjęcia: Barbara Bielawska

Sołtys Roku 2021 w powiecie hajnowskim

Już po raz trzeci odbył się konkurs „MISTRZOWIE AGRO”. To największy ogólnopolski plebiscyt wiejski i rolniczy, który w województwie podlaskim prowadzony jest przez „Gazetę Współczesną” i „Kurier Poranny”. Głosowanie w pierwszym etapie konkursu było prowadzone osobno we wszystkich powiatach naszego województwa. Liczbą 45 głosów w powiecie hajnowskim wygrał go sołtys Mikłaszewa – Paweł Trusiewicz.

Wspomnianą funkcję sprawuje już drugą kadencję. Poza obowiązkami wynikającymi z jej piastowania, od kilku lat zajmuje się wspieraniem procesu scalenia gruntów na obiekcie „Eliaszuki i inne”. Znany jest też z wielu lokalnych inicjatyw, np. doroczny festyn Bulwafest, Mikołajki czy szkolenia dla rolników. Na co dzień zajmuje się rolnictwem, a jego pasją jest pszczelarstwo i historia.

Tekst i zdjęcia: S.I.

BAL MASKOWY

*Trwa bal maskowy, bal niezwykle w swym wymiarze
W maseczkach wojsko, przedsiębiorcy, dygniarze
Seniorzy w maskach, młodzież szkolna, urzędnicy
Bezdomni, którzy pomieszkują na ulicy.*

*Na co nam przyszło – ajajajaj!
W maseczkach płąsa nasz piękny kraj
W maseczkach płąsa dziś cały świat
Nasz żółty, biały i czarny brat.*

*Maseczki czarne i niebieskie, w ciapki, kwiatki
Z tego powodu nie poznałam swej sąsiadki
Bo tak maseczkę z garderobą zestawiła
By jak najdłużej Panią Incognito była.*

*Znajomy brata mówi: maska to wygodna
Pod nią się skryje i szkarada, i uroda
Szczerbate zęby, wszystkie zmarszczki i zajady
Z którymi dotąd nie dawałeś sobie rady.*

*Poza tym maska daje również możliwości,
By odstresować złych emocji zaległości
Zademonstrować swe nawyki, uprzedzenia
Przejsć bez „dzień dobry”, bez uśmiechu, bez spojrzenia.*

*Pod jej osłoną możesz złościć się i wściekać
Mruczeć pod nosem, twarz wykrzywiać, ponarzekać
Pokazać język temu, kto Cię zdenerwował
I temu, kto Cię kiedyś, kiedyś zignorował.*

*Trwa bal maskowy, bal niezwykle w swym wymiarze
Pozakrywane, nieczytelne wszystkie twarze
Nie gra muzyka, nie ma walca, nie ma tanga
Chociaż dla zdrowia czasem zdarzy się balanga.*

*W paradzie masek, która trwa już drugi rok
Zmęczenie rośnie na potęgę, gubi krok.
Nagle wśród tłumu jakaś postać się zjawiła
Zdjęła maseczkę, „wszem i wobec” obwieściła:*

*- Jestem nadzieją, dobre wieści Wam przynoszę
Proszę grać, śpiewać, bez maseczek tańczyć proszę.
Już nie podniesie COVID więcej głowy
I nie zagrozi żadnemu ludowi!
Ogłaszam narodowy bal bezmaseczkowy!
Prawdziwy, najprawdziwszy bal!*

*- Nareszcie bez maseczek! – radość się poniosła
Od pani krawcowej, aż do pana poszła
- Jak to bez maseczek – szczerze się zdumieli
Ci, którzy w maseczkach wygodę widzieli*

*Lecz dalsza dyskusja była niemożliwa
Jej rozwój skutecznie muzyka zagłuszyła.
Trwa bal nad bale - bal niezwykle w swym wymiarze
Poodkrywane i czytelne wszystkie twarze.
Cieszy muzyka, dużo walca, dużo tanga
Toast na zdrowie! Niech nam żyje ta balanga!*

*- Radość pulsuje ajajajaj!
Zrzucił maseczki nasz piękny kraj
Bez masek płąsa znów cały świat
Nasz biały, żółty i czarny brat.*

*PS: Mam nadzieję, że ten optymistyczny
scenariusz niedługo stanie się faktem,
czego serdecznie Państwu i sobie życzę.*

Jadwiga Karpiuk

„Aż miło na duszy, gdy świeży chleb puszy...”

Kiedy archeolożka pracująca nad brzegiem Jordanu odkryła mały, przypominający suchą gąbkę kawałek dziwnej substancji, której wiek oceniono na 14.000 lat, nie spodziewała się, że jego dalsze badania wykażą, iż jest to najstarszy na świecie dotychczas odkryty, zachowany kawałek chleba. To tylko jedna z ciekawostek, o jakich dowiedzieliśmy się podczas cyklu warsztatów pn. „Aż miło na duszy, gdy świeży chleb puszy”, zorganizowanego przez stowarzyszenie Narewka Kultur i Pokoleń. Równie zaskakującą była informacja o „złotym chlebie” wypiekany w hiszpańskiej prowincji Malaga, którego bochenek kosztuje prawie 1400 euro, gdyż w jego cieście znajduje się najprawdziwsze złoto. To jednak tylko ciekawostki ze świata, nas natomiast najbardziej interesowały lokalne przepisy na pieczenie tradycyjnego żytniego chleba na zakwasie, a ponadto związane z nim tradycje, zwyczaje i wierzenia. Nasz „chleb powszedni” to temat modlitw i dobrych życzeń. Wzbudza szacunek, kojarzy się z domem rodzinnym i przywodzi na myśl bliskich - tych, z którymi mieszkamy oraz tych, których już z nami nie ma. Dawniej wyrabiano chleb praśny (bez zakwasu lub drożdży) z różnych rodzajów mąki, który wypiekano na silnie rozgrzanych kamieniach albo w popiele. W ten sposób powstawały wysuszone, płaskie placki zwane *podpłomykami*. Z czasem zaczęto używać glinianych naczyń, które następnie przekształciły się w piec z bocznymi otworami, przez które wkładano i wyjmowano pieczone bochenki. I podobną metodą piecze się go u nas do dziś, z tym tylko, że podczas zagniatania zazwyczaj dodawany jest zakwas lub zaczyn drożdżowy, które powodują fermentację, przez co chleb staje się pulchny, porowaty i smaczniejszy. Korzystając z tej właśnie metody, w Polsce pieczono chleb już od ok. 1000 roku, czyli czasu, gdy przyjęliśmy chrześcijaństwo. Niestety, na przełomie XIX/XX wieku prawie całkowicie zrezygnowaliśmy z domowego pieczenia na rzecz kupnych wypieków z dużych zakładów produkcyjnych. Głównym powodem tej zmiany były niesłuszne obawy związane z higieną - zarzucono bowiem, że piec domowe nie osiągały wystarczającej temperatury, by zabić niepożądane drożdżaki. Polacy mają opinię chlebożerców, gdyż rocznie każdy z nas zjada średnio 36 kg pieczywa, a więc warto jeść ten produkt jak najzdrowszy, a z ekonomicznego punktu widzenia, warto też wypiekać go we własnym zakresie (koszt składników i energii to tylko 30% ceny pieczywa kupowanego w sklepach). Dla nas „najzdrowszy” oznacza - ze znanego źródła, z najlepszych produktów, bez sztucznych dodatków. Pieczenie chleba jest procesem dość pracochłonnym, ale podczas warsztatów udowodniliśmy sobie, że warto podjąć się tego wyzwania. Na uzasadnienie składały się nie tylko wyżej wspomniane względy zdrowotne i ekonomiczne, ale też wartość emocjonalna związana z powstawaniem takiego chleba, na przykład wspólna praca matki z córką, przekazywanie tradycji, rodzinnych opowieści, pieczenie specjalnego chleba na wesele lub świę-

Uczestnicy warsztatów

ta. O tym wszystkim ciekawie opowiadały nam zarówno nasze instruktorki, jak i zebrani uczestnicy warsztatów. Dzięki realizacji projektu, mogliśmy na nowo odkryć znaczenie chleba w życiu codziennym i od święta. Zebrani goście z terenu gminy i powiatu znakomicie uzupełnili pokazy i wykłady swoimi własnymi opowieściami rodzinnymi, wspomnieniami i przekazami na temat zwyczajów wciąż pielęgnowanych w ich domach. To wszystko stanowi część naszego unikalnego dziedzictwa i tożsamości. Nasze stowarzyszenie stawia sobie za jeden z głównych celów zachowanie od zapomnienia jak największej ilości takich informacji. Sposobem na to jest uczestnictwo młodszego pokolenia w zorganizowanych zajęciach - w warsztatach łącznie wzięło udział kilkanaścioro dzieci. Pamięć społeczna jest najtrwalsza, toteż wysoko cenimy sobie zaangażowanie mieszkańców naszej gminy w różnym wieku. Sporo czasu poświęciliśmy opowieści o weselnym korowaju, a były jeszcze i inne: *o chlebie z solą na powitanie młodożeńców, o chlebach zadusznych, o chlebach kładzionych w izbie przy zmarłych, chlebkach darowanych chrześniakom, chlebach na Boże Narodzenie, szczodraczkach dla kolędników, prosforze, optatku i wielu innych.*

Cykl rozpoczęliśmy i zakończyliśmy odtworzeniem filmu, który przedstawia tradycyjny wypiek żytniego chleba na zakwasie, co stanowiło swoistą klamrę naszych zajęć. Na początku, gdy oglądaliśmy ten materiał po raz pierwszy, wszystko wydawało się nowe i trudne. Poznaliśmy w nim postać pani *Tamary Ancutko ze Skupowa*, która przeprowadziła nas przez całą podróż od mąki, wody, soli i zakwasu, aż do pachnącego, pięknie wypieczonego chleba. Na zakończeniu zajęć utożsamiliśmy się z nim, jakby był też o nas. Raz jeszcze dziękujemy serdecznie hajnowskiemu Działaj Lokalnie za wsparcie finansowe, Dyrektorowi GOK za udostępnienie świetlicy w Skupowie, instruktorce za pokazy i wypieki oraz członkom stowarzyszenia za pracę włożoną w projekt.

S.I. NKiP

Sprzątanie w lesie

30 listopada, na gminnej działce leśnej w Mikłaszewie, udało się sprzątnąć niepożądane odpady. Zbiórkę i transport wykonali pracownicy działu komunalnego Urzędu Gminy Narewka, z niewielką pomocą ze strony sołectwa.

Bardzo serdecznie dziękujemy za przywrócenie tego miejsca do naturalnego stanu. Liczymy, że tego typu działanie powstrzyma przed ponownym pojawieniem się odpadów w przyszłości. Ponad 66% terenu gminy Narewka pokrywają obszary leśne. Są one naszą wizytówką, zwłaszcza w sezonie wiosenno-letnim, gdy gminę licznie odwiedzają turyści oraz jesienią, gdy jej mieszkańcy wybierają się na grzybobranie.

P.T.

Sentymentalne pożegnanie

Wóz strażacki STAR 660 opuszcza Narewkę

1 grudnia br. w zaśniewionym i okraszonym przepięknym słońcem centrum Narewki miało miejsce małe zamieszanie... Na uroczystą „odprawę” najstarszego wozu strażackiego z gminy Narewka, będącego na wyposażeniu OSP Olchówka od 1999 roku, zjechali się przedstawiciele innych gminnych jednostek OSP, tj. Siemianówki, Narewki i Lewkowa.

Decyzję o wycofaniu z podziału bojowego wysłużonego już pojazdu STAR 660 podjęto w związku z wcześniejszym doposażeniem jego macierzystej jednostki w nowoczesny wóz strażacki marki Mercedes - przekazany notabene przez OSP Siemianówka na potrzeby OSP Olchówka jeszcze w zeszłym roku. Wyprodukowany w 1983 roku „klasyk” jest od tej pory własnością Uniwerstal Białystok, który nada mu teraz „nowe życie”, a samo „auto” stanie się przy tej okazji oryginalnym i mobilnym elementem promocyjnym naszej gminy. W jaki sposób? Na to pytanie odpowiada pan nowy

Wywiad z Zastępcą Wójta Gminy Narewka na potrzeby powstającego materiału promocyjnego

właściciel: „Już zaczęliśmy oględziny w celu ustalenia koniecznych prac remontowych, mających na celu przywrócenie temu pięknemu pojazdowi pełnej sprawności. Bojowej też! Oczywiście przeprowadzone zostaną prace malarskie. Do remontu będziemy się starać używać części oryginalnych, gdyż chcemy, aby był zachowany tak jak jest, jakby wyszedł z fabryki. Oczywiście zostanie wyeksponowana informacja, gdzie pojazd będzie pełnił swoją służbę... Mamy nadzieję, że to auto oświetli nie jedną publiczną imprezę i będzie dumą załogi strażaków, którzy przez lata dbali o to, aby auto zostawało w tak doskonałej kondycji...” Pożegnanie wieloletniego wozu strażackiego przez strażaków przywołało wiele sympatycznych wspomnień z jego udziałem, a zarazem stało się okazją do realizacji nowego materiału promocyjnego, nawiązującego nie tylko do historii samego pojazdu, ale i szeroko pojętej reklamy Gminy Narewka. Efekty już wkrótce!

Redakcja

Mikołajkowy Bieg o Puchar Wójta Gminy Narewka

Szarfy, pałeczki, woreczki... – to tylko niektóre rekwizyty, jakie wykorzystywane były podczas różnorodnych zabaw ruchowo-biegowych wśród najmłodszych uczestników Mikołajkowego Biegu o Puchar Wójta Gminy Narewka, jaki odbył się 6 grudnia br. w Szkole

Podstawowej w Narewce z inicjatywy oraz dzięki wsparciu finansowemu Wójta Gminy Narewka – Jarosława Gołubowskiego.

Ogrom emocji towarzyszących klasom I-III w trakcie sportowych rozgrywek momentami sięgał zenitu! Radość z wygranej w ramach

Fot. Gry i zabawy mikołajkowe

Fot. Sportowe emocje

poszczególnych konkurencji zaproponowanych przez nauczycieli wf-u – panów *Michała Panfiluka* oraz *Mirosława Kranspolskiego*, była wprost nie do opisania, a dało się ją niewątpliwie dostrzec na uradowanych buziach zawodników oraz w nieskrępowanych gestach, wyrażanych poprzez podskoki w górę oraz w czasie wzajemnego dopingu członków poszczególnych drużyn.

Sala gimnastyczna, na której rozgrywały się zawody, tętniła życiem, śmiechem i nieokiełznanym gwarem, roznoszącym się szerokim echem po wszystkich zakamarkach wspomnianego pomieszczenia i przeplatającym się z melodiami świątecznych piosenek, umilających ten wyjątkowy dzień. Sportowym zmaganiom poszczególnych grup wiekowych przyglądali się m.in.: *Zastępca Wójta Gminy Narewka – Łukasz Zasiem*, *Dyrektor SP Narewka – Lilla Tarasiewicz*, *Zastępca Dyrektora SP Narewka – Iwona Sidruk-Sawko*, *nauczyciel wf-u Alina Awruk* oraz uczniowie pozostałych klas, oczekując na swoją kolej do udziału w zawodach.

Kiedy w końcu przyszedł ten moment, z nie mniejszą energią ruszyli do świątecznego biegu w pogoni za honorową nagrodą. Tu zasady okazały się nieco inne – kilka „kółek” do pokonania szkolnym korytarzem, tak by móc wyłonić zwycięzców z najlepszym, czyli najkrótszym czasem przebiegu. Nie brakowało ani zapału do udziału w konkurencji, ani satysfakcji z pokonanych kilometrów, a szkolny czas spędzony w tej niecodziennej formie okazał się wspianą odskocznią i świetnym sposobem na przypomnienie sobie, jak ważną rolę w życiu każdego człowieka odgrywa aktywność fizyczna, będąca jednym z fundamentów dobrego zdrowia i samopoczucia.

Zwieńczeniem całego sportowego dnia stało się wspólne ognisko poza murami szkoły oraz bitwa na śnieżki, zainicjowana przez młodzież, natomiast po zjedzeniu pieczonych kiełbasek nastąpiło krótkie podsumowanie zmagania oraz dekoracja i wręczenie nagród zwycięzcom.

Objaśnianie reguł zabawy drużynom

Zastępca Wójta Gminy Narewka Łukasz Zasiem ze zdobywcą Pucharu Wójta Gminy Narewka w kategorii klas V – Jackiem Gresiukiem

Redakcja

Biegacze z klas VII – VIII

Mikołajowe nagrody konkursowe

Integracja przy ognisku

Nagrodzone klasy I-III

„Bezpieczeństwo na wsi widziane oczami dziecka” - finał konkursu

Organizatorzy konkursu wraz z laureatami

7 grudnia br. Szkołę Podstawową w Narewce odwiedzili: specjalista ds. prewencji i promocji z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Białymstoku – pan Łukasz Gilewski oraz Wójt Gminy Narewka – Jarosław Gołubowski, którzy wspólnie z dyrektorem narewowskiej podstawówki – p. Lilią Tarasiewicz, byli organizatorami konkursów plastycznego oraz testowego pn. „Bezpieczeństwo na wsi widziane oczami dziecka”, dedykowanych uczniom właśnie tej szkoły.

Celem przedmiotowego przedsięwzięcia było propagowanie problematyki higieny i bezpieczeństwa pracy w rolnictwie indywidualnym oraz wykazu prac i czynności szczególnie niebezpiecznych w gospodarstwie rolnym, których nie należy powierzać dzieciom poniżej 16 roku życia. Przy ocenie prac artystycznych wzięta została pod uwagę zgodność z tematyką oraz estetyka, oryginalność i pomysłowość w jej zobrazowaniu, natomiast w przypadku pytań testowych – liczba poprawnie udzielonych odpowiedzi. W gronie wyróżnionych przez komisję laureatów pierwszego z konkursów znalazło się 5 uczniów z klas I-III, a w gronie drugiego – 3 uczniów z klas IV-VIII.

Fundatorami uroczystości wręczonych nagród byli: **Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku** oraz **Wójt Gminy Narewka**. Gratulujemy zwycięzcom i zachęcamy do udziału w kolejnych tego rodzaju inicjatywach!

Redakcja

Odbiór nagród

Morsuj z nami - narewowskimi morsami!

Oficjalne otwarcie sezonu na „narewowskiego morsa” już za nami! Zanim jednak miało ono miejsce, Wójt Gminy Narewka – Jarosław Gołubowski wręczył grupie reprezentantów naszego morsowego klubiku nietuzinkowe prezenty – pluszowe poncza kąpielowe z logotypem „Narewka Naturalnie!”. Od tej pory rozgrzewka przed zanurzeniem w wodzie oraz osuszanie się po wyjściu z niej są czystą przyjemnością, a entuzjastów zimnych kąpeli przybywa! Na początek

Fot. Oryginalne Mikołajki

Poncza kąpielowe – nowa odzież promocyjna morsów z Narewki

grudnia br. ich rosnącą aktywnością zainteresowała się również redakcja *Gazety Współczesnej*, która zrealizowała krótki materiał filmowo-zdjęciowy poświęcony wspomnianej grupie. Odnajdziecie go pod linkiem: https://wspolczesna.pl/narewka-morsy-z-grupy-narewka-naturalnie-to-miloscna-zimnych-kapieli-zdjecia-wideo/ar/c1-15940545?utm_source=facebook.com&utm_medium=kurier-hajnowski&utm_campaign=FB-KH&fbclid=IwAR30-khxP7tcAxAnENmqCrYrSOVM5jS3KdsooXMzJKci3PKG0k6Tbgum5g

Redakcja

Kącik do przebrania

Wreszcie jest! Oczekiwana przez mieszkańców oraz przyjezdnych przebieralnia na plaży nad rzeką Narewką. Dzięki temu prostemu w gruncie rzeczy rozwiązaniu znacząco poprawi się komfort użytkujących wskazane miejsce osób. Skorzystają z niego zarówno zażywające kąpeli w okresie jesienno-zimowym morsy, jak i sympatycy letniego plażowania. Gorąco zapraszamy!

Redakcja

Gminny punkt konsultacyjny

Przypominamy o funkcjonującym w siedzibie Urzędu Gminy Narewka w każdy WTOREK w godzinach 9:00 - 15:00 stacjonarnym Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym Programu „Czyste Powietrze”!

W jego ramach oferujemy spotkanie z doradcą, który udziela bezpłatnej pomocy w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie na wymianę starego pieca i przeprowadzenie termomodernizacji domu. W przypadku braku możliwości odbycia wizyty osobistej, zachęcamy do kontaktu telefonicznego pod numerem: 534 298 729 lub drogą mailową: ekos.bplonski@gmail.com

Publiczna Baza Turystyki

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

turystyka.gov.pl

**Prowadzisz obiekt noclegowy?
Promuj go bezpłatnie!**

Dowiedz się więcej na: www.turystyka.gov.pl

WESOŁYCH ŚWIAT

GMINNY
OSRODEK
KULTURY
w NAREWKI

BOŻEGO NARODZENIA

З нагоды надыходзячых Каляд мы жадаем Вам хвілін, напоўненых радасцю і любоўю, якія прыносяць спакой і расслабленне, каб у Вашым жыцці заўсёды была гэтая непаўторная калядная атмасфера. Шмат натхняльных думак, энергіі для дасягнення ўсіх Вашых мэтаў і багатага Новага 2022 года!

Дырэктар і Супрацоўнікі
Гміннага Цэнтра Культуры
ў Нараўцы

XIV Otwarte Prezentacje "Kolędujemy Razem"

21.01.2022

Gminny Ośrodek Kultury w Narewce
sala kinowa

godz. 09.00 - przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych
godz. 16.00 - grupy starsze (szkoły średnie) i dorośli

Zgłoszenia przyjmujemy do 14.01.2022r.

w GOK w Narewce lub e-mail:

gok@ug.narewka.wrotapodlasia.pl

Regulamin wraz z kartą zgłoszeniową
do pobrania na:

www.facebook.com/GOKwNarewce

lub po zeskanowaniu poniższego kodu.

**GMINNY
OŚRODEK
KULTURY**
w NAREWCE

*Narewka
Naturalnie!*

Obowiązuje reżim sanitarny: obowiązkowe noszenie maseczek, dystans, dezynfekcja.

REDAKCJA: Mariola German-Pietruczuk, Jadwiga Karpiuk

**ADRES
REDAKCJI:** Urząd Gminy Narewka, ul. Białowieska 1,
17-220 Narewka, tel. 85 682 98 91

SKŁAD I DRUK: R2 Print Płock

Pismo zrzeszone w Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej

**Nad
Narewką**

GAZETA SAMORZĄDOWA

Narewka
Naturalnie!

